14 İLKTEŞRİN 1939
CUMARTESİ
İkinci Yıl - No. 522

Yeni Sabah

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

İdare Yeri
Nuruosmaniye No. 84 İstanbul
Telgraf: YENİ SABAH İstanbul
Telefon: 20795
Her Yerde 5 Kuruş

Türk-Rus müzakeresi dostane neticelendi

Varılan Netice ile Türkiyenin İngiltere Ve Fransa ile Yaptığı Anlaşmalar Arasında Tam Bir insicam Ve Mutabakat Temin Olunmuştur

Chamberlain'ın Nutku

Alman liderleri bu kadar insani, âdil ve haklı teklifleri reddetmekle kendilerini medeniyet ve beşeriyet harici bırakacaklardır.

Yazan : Hüseyin Cahid YALÇIN

İngiltere Başvekili Mr. Chamberlain'in sulh hakkındaki düşüncelerini ilân eden nutku bütün vüzuh ve ciddiyeti ile üzerinde durulmağa lâyık bir vesikadır. Mr. Chamberlain en evvel, İngilterenin [illegible] olduğu müşkül vaziyeti su-kut [illegible] içine hulâsa etmiştir:

"İngiltere beynelmilel [illegible] cebir ve kuvvetle değil [illegible] yolile halledilmesi hakkındaki prensipi, şeref ve taahhüdlerini ayak altına almadan böyle bir teklifi kabul edemez.,,

Bu cümlenin ehemmiyeti ve kıymeti her türlü edebiyat ve gösterişten tamamen uzak kalarak sırf hakikati ve realiteyi ifade etmesindedir. İngilterenin mukadderatını ellerinde tutan ekseriyet ve bu ekseriyetin başındaki hükûmet sulhe ne kadar taraftar olursa olsun, bir takım mülâhazaları ihmal ederek rastgele bir muahedename imza edemez. İngilterenin Lehistanı feda pahasına bir muahedename imzalaması, Başvekilin açıkça dediği gibi, İngilterenin kendi şerefini feda etmesi demektir. Böyle bir hareketten sonra İngilterenin artık beynelmilel siyaset sahasında manevî nüfuz ve kıymeti sıfıra inmiş olur. İngiltere gibi bir hükûmetin intihar etmesi akla sığar mı? Bugün Almanyanın düşündüğü tarzda bir sulh İngiltere için intiharların en çirkin ve müthiş şeklidir. Münih anlaşmasının İngiliz ve Fransız prestijine indirdiği ağır darbenin hatırası henüz pek yenidir. Onun için, mesele bu noktadan muhakeme edilecek olursa, harbe devamın İngiltere ve Fransa için nekadar katî bir zaruret teşkil ettiği tereddüdsüzce teslim edilir.

İngiliz Başvekili nutkunda açık ve kat'i söylüyor: Biz kendimiz için maddî bir menfaat temin etmek istemediğimiz gibi Alman milletinin şerefile gayri mütenasib bir şey de aramıyoruz diyor. Parlamento kürsüsünden bütün cihana karşı bunu ilân edebilmek bir hükûmet ve bir millet için çok büyük bir kuvvettir, kuvvetlerin en büyüğü ve en zahiridir. Almanya harb başlamadan mağlûb olmuştur denilebilir. Çünkü Mr. Chamberlain'in bu sözlerini dünyanın dört bir tarafında duyan insanlar ve bu sözler üzerinde derin derin düşünen kalbler ve ruhlar çekilen ıztırabların ve dökülecek milyonlarca insan kanının bütün meseleyi, Alman şeflerinin boynuna yükletmek icabe-

Hüseyin Cahid YALÇIN

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Şükrü Saracoğlu Moskovadan Yarın Hareket Ediyor

Şükrü Saracoğlu

Saracoğlu - Molotof Görüşmeleri Bugün iki Saat Sürdü

Mevsuk bir membadan aldığımız bir habere göre Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu ile Sovyet zimamdarları arasında Moskovada cereyan etmekte olan müzakereler dostane bir surette neticelenmiş ve varılan anlaşma ile Türk - İngiliz ve Türk - Fransız anlaşmaları arasında tam bir insicam ve mutabakat temin olun-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Harbi Durduracak En Son Çare

Almanya Amerikanın Tavassut Etmesini istiyor

Chamberlain bugün de bir nutuk söyleyecek

Berlin, 13 (A.A.) — D. N. B. tebliğ ediyor:

Amerikan Associated Preesin, Berlin muhabiri Lochnerden aldığı aşağıdaki yazıyı neşretmektedir:

«Alman matbuat bürosu reisi Dietrich, Hitlerle yaptığı bir kaç saatlik bir mülâ-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Dün Alacak Yüzünden Bir Adam Öldürüldü

Cinayetin Faili Lâz Hamza Vakanın Akabında Tevkif Olundu

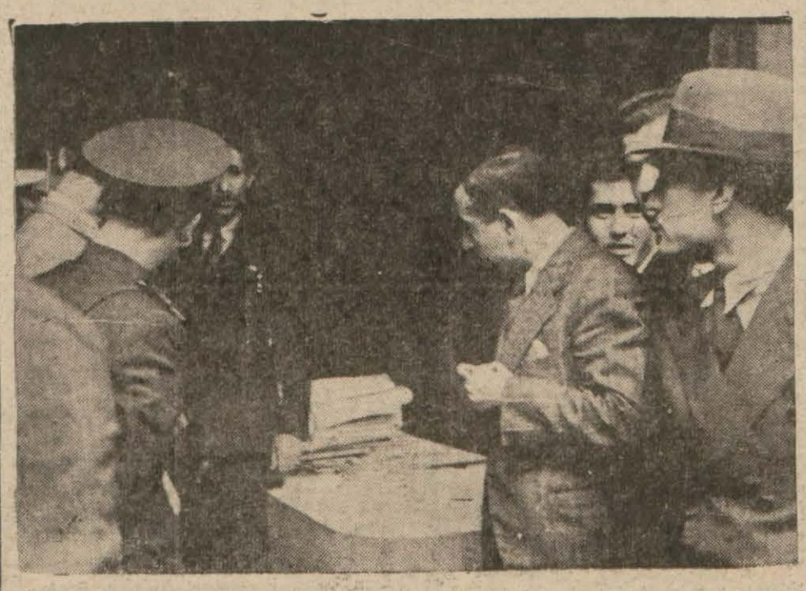

Müddeiumumî muavini hâdisenin cereyan ettiği dükkânda tetkikat yaparken

Dün sabah çarşı içerisinde bir cinayet olmuş, alacak meselesinden çıkan bir kavga bir kişinin ölümü, iki kişinin de yaralanmasile neticelenmiştir. Hâdise şudur:

Kumkapıda Tellodalar sokağında 9 numaralı evde oturan Rizeli Hamza Bakır, ayni evde oturan ve Mahmudpaşada fanilâ ve tuhafiye eşyası ticareti yapan Yervant ve Karabet isminde iki kardeşle, on ay kadar evvel ortak olmuş, seyyar olarak elbise ticareti yapmışlardır. Hiçbir mu

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Eski Ramazan Geceleri

Eski ramazanların hususiyetlerini anlatan bu çok meraklı ve istifadeli yazı serimizin birincisi bugün 3 üncü sayfamızdadır.

Mudanya Mütarekesinin 17 nci Yıldönümü

Bursa (Hususi) — Mün Bursa valisi Refik Koraltan, Mudanya mütarekesinin 17 nci yıldönümünü kutlamak üzere Mudanyaya gitmiş ve orada kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmıştır.

Yapılan toplantıda, mütarekenin mevzuları üzerinde birçok hatibler söz söylemişler ve nihayet vali de güzel bir hitabede bulunarak merasimi kapamıştır.

YENİ SABAH — Bu münasebetle bu güzel günün tarihi bir hatırasını da okuyucularımıza takdim ediyoruz. Yukarıda ressamımız tarafından yapılan tarihi resim Mudanya mütarekenamesini imzalıyan Türk ve İtilâf devletleri generallerini bir arada göstermektedir. Soldan sıra ile Fransız generali Şarpi, İngiliz generali Harington, İsmet İnönü ve İtalyan generali Monpelli'yi görülmektedir.

Perapalas Otelinin Dava Ettiği Efganlı Tüccarın Sözleri

Galib Efgani kendisine yapılan isnadı reddediyor

Dünk. sabah refiklerimizden birinde «Perapalasta 50 kuruşa üç ay yaşıyan a - dam!» başlığı altında görülen bir havadis üzerine mahallinde ve hâdisenin atfedildiği şahsiyet ile görüşerek tahkikat yaptık.

Bu işe memur etmiş olduğumuz arkadaşımız meseleyi iyice anlamak üzere suçlu gösterilen Galib Efgani adındaki seyyah ile bir görüşme yapmıştır.

Bu görüşmede Galib Efgani demiştir ki:

— Bana isnad edilen «Mihracelik» ne vardır, ne de ben böyle bir iddiada bulundum. Yanımda bulunan üç Meksikalı kadın ise birisi Nevyorkta doğmuş bulunan eşim, diğeri valdesi ve teyzesidir. Ben de aslen Efganlıyım ve mesleğim ve ticaretim icabı Yemende oturuyorum.

Hemen bir buçuk aydanberi Bristol otelinde yaşamaktayım. Otel sahib ve mü-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

İsveçte Seferberlik

İskandinav Devlet Reisleri 18 Ilkteşrinde Toplanıyorlar

Finlandiyada İlk Sovyet Teklifleri Müsait Bir Şekilde Karşılandı

Kopenhag, 13 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre İsveç kralı, Danimarka ve Norveç krallarile Finlandiya Cümhurreisini Stokholmda bir konferansa davet etmiştir.

(Sonu 3 üncüde)

Okuyuculara Teşekkür

Dünkü sayımızda çıkan "Manevî evlâdımız Mehmed Çoğalan ve mektebi,, hakkındaki röportajımız birçok okuyucularımızı yakından alâkadar etmiş.

Dün geç vakit aldığımız müteaddid mektublarda hem bize, hem de manevî oğlumuz Mehmed Çoğalan'a karşı gösterilen samimî alâka ve sevgiden çok mütehassis olduk. Yapılmak arzusunda bulunulan yardımlar da bizi ayrıca müteşekkir bıraktı.

Bu çok nazik ve çok hassas okuyucularımıza alenen teşekkür ederken biz de kendilerini bu millî ve insanî duygularından dolayı tebrik eder, alkışlarız.

Atina Oyunlarında son hün nasıl geçti

Büyük talihsizliklere rağmen üçüncü gelmemiz çocukların yüksek enerjileri sayesinde olmuştu

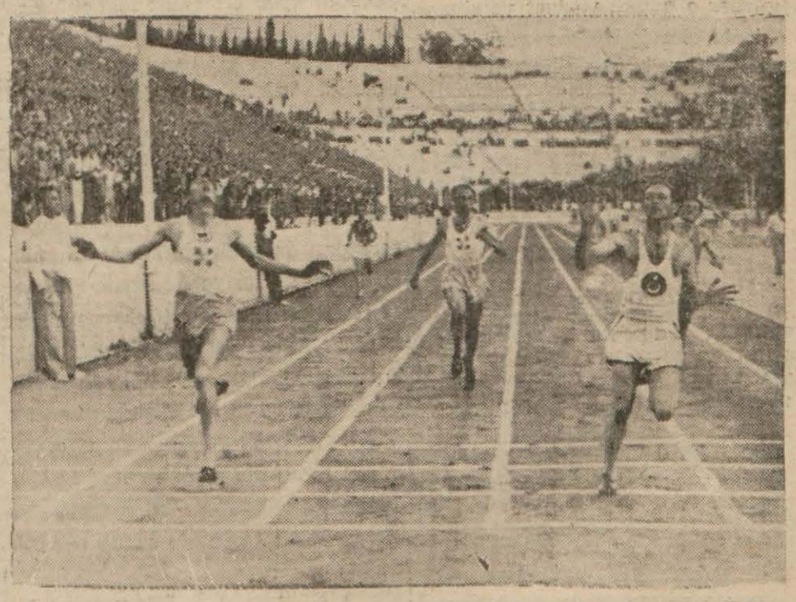

Türk Gören 400 metrede birinci gelirken

[Yazısı 4 de]

VAHİDETTİN

No.: 75 Yazan: M. SIFIR

Halid Beyin Yüzünde Herşeye Karar Vermiş Bir Adam Hali Vardı

Fırka kumandanı Halid Bey ve yaveri

Kumandan, o şeametli emrin geldiği günün akşamı hep yalnız kalmış ve odasına hiç kimseyi kabul etmemişti. Yememiş, içmemiş, durup dinlenmeden gezinmişti. Kim bilir, neler düşünmüş ve nelere karar vermişti. Vakit gece yarısını biraz geçmişti ki, kumandanın gür sesi ansızın yükselmişti:

— Posta. Yaveri çağır bana.

Odasında, hiç şüphesiz ki, yurd tasasile, elleri şakaklarında ve yazı masasının başında düşünceye dalan yaver Osman Bey, çok sevdiği kumandanının sesini işitince, yerinden fırlamış ve bu defa onu ayakta bulmuştu. Halid Beyin gündüzkü asabî hali kalmamıştı artık. Her vakitki ciddî ve sert tavrını takınmıştı. Yüzünde, her hangi bir tehlike karşısında kat'î kararını veren bir kumandanın azim ve vakarı açıkça okunuyordu. Kaşları yine çatık, çehresi yine asıktı. Fakat, hiç de yeisli ve gamlı görünmüyordu. Gözlerinden ümid pırıltıları saçılıyordu. Yaverini karşısında görünce, gülümsiyerek sormuştu:

— Sen de mi uyuyamadın Osman?.

— Hayır, uyumadım kumandanım.

Bu imalı cevab hoşuna gitmiş gibi, manalı manalı gülümsemişti kumandan. Masanın üzerinde bulunan kâğıdları işaret ederek:

— Al şunları, demişti. Şimdi yazdır ve alay kumandanlarına gönder.

Kumandan Halid beye verilen bu emir, fırkanın Ardahandan Tortuma çekilmesi, efradın terhisi ile alayların kadro haline getirilmesi ve bilhassa terhis dolayısile alaylarda kalan ve evvelce de depolarda ihtiyat olarak saklanılan bütün silâh ve cephanelerin müracaat edecek yabancı zabitlere teslim edilmesi hakkında idi. O günlerde, bugünkü müttefikimiz olan İngilizler o günkü vaziyet ve siyasetin icabı olarak Kafkasyanın birçok kısımlarını ve bilhassa Batum ve Tiflisi işgal etmiş, Ermeni ve Gürcü hükûmetlerini teşkil ve tesis teşebbüsüne geçmiş bulunuyorlardı. Bu suretle Şarkda bir sed vücude getirmeğe çalışıyorlardı.

Kumandan Halid Bey, aldığı bu emrin aynile tatbik ve icrasını, milletin ve memleketin menfaatine uygun bulmamıştı. Hele, Türk kanı ile boyanan o yerlerin terkine, silâh ve cephanelerin teslimine, hiç de kail olmamıştı. Onun yüksek ruhu, kendine tahmil edilen bu acıklı vazifeye karşı isyankâr bir cephe almıştı. Askerliği, mevkii gerçi verilen vazifenin ifasını icab ettiriyor ve bunu emrediyordu. Fakat, yurd sevgisi, millet menfaati onun bu düşüncelerini kemiriyor, vazife ve itaat hislerini törpülüyordu. Nitekim, o gece geç vakte kadar düşünüp taşınmış, nefsi ile çetin mücadelelerde bulunmuştu. Neticede, yurd ve millete karşı beslediği sevgi ve saygısı, mesleğe ve mafevke karşı olan resmî itaat ve merbutiyetini pek çabuk gevşetmişti. Halid Bey, yurdunun ve milletinin menfaatini ve onların hâdimi olmayı vicdanî bir vazife telâkki etmiş ve kararlarını bu telâkkisine göre vermişti.

Kendisine yapılan tebligatın tamamile aksine olarak, alay kumandanlarına gönderdiği gizli emirlerde, mütareke şartlarının tatbiki talebi ile kendilerine vaki olacak herhangi bir müracaatin katiyen kabul ve is'af edilmemesini ve fırkanın emir ve malûmatı haricinde, kim olursa olsun, kimse ile temas ve müzakereye girişilmemesini bildirmişti. O sırada, İttihad ve Terakki murahhaslarından Hilmi Bey de İstanbuldan Ardahana gelmiş ve Halid Bey ile mesaisini birleştirmişti. Yapılan kısa bir müşavere şu kararlarla neticelenmişti:

Halid Bey, hükûmetin mevki ve siyasetini işkâl etmemek için mütareke şartlarına riayet ediyor ve verilen emirleri de ifa eyliyormuş gibi görünecekti. Ardahan, Merdenek, Kosurda bulunan fırka erzak, eşyasını yavaş yavaş geriye çektirecek ve fırkayı hakikaten bir kadro haline getirecek, Tortuma gönderecekti. Fakat, diğer taraftan da, sivil olarak Ardahanda bırakacağı erler ve Ardahan, Şavaşt, Merdenek halkından toplıyacağı gönüllüler ile teşkil edeceği bir milis kuvvetini, Ardahanın şimali garbisindeki "Çaksu,, kasabasından şarka doğru uzatacak ve Akıskanın cenubunda nihayetlenecek bir hat üzerinde birleştirecekti ve bu suretle Hıristiyan Gürcülere bir cephe tesis edecekti.

[Devamı var]

Yeni Sabah

Abone Bedeli

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 Kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	300 »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

ŞEHİR HABERLERİ

Yolcu Salonunun inşası tesri edilecek

Bunun için şehrimize Ankaradan bir heyet geldi

İnşaatı bir türlü bitirilemiyen Galatadaki yolcu salonunun bir an evvel tamamlanması için Münakalât Vekâleti İstanbula salâhiyettar bir heyet göndermiştir. Bu heyet dün Limanlar Umum Müdürlüğünde faaliyete başlamıştır. Heyet salonun tadilât projelerinin ikmal edilmemiş kısımlarını tasdik ederek inşaatın bir an evvel nihayetlenmesini temin edecektir. Haber aldığımıza göre müteahhid binaya lüzumlu olan bütün malzemeyi temin etmiştir. Salonun yılbaşına kadar inşaatı bitirilecektir.

MAARİFTE :

İlk mekteb kadroları

İlk mekteblerin muallim kadrolarında bu sene yapılan nakillere aid kadro ikmal olunmuştur. Kadro yakında Maarif Vekâletine gönderilecektir.

Kütüphanelerden halkın daha fazla istifadesi temin edilecek

Maarif Vekâleti İstanbul kütübhanelerinden halkın edeceği istifadeyi çoğaltmak ve kütübhanelerdeki kitabları esaslı tasniflere tâbi tutmak için İstanbul kütübhanelerinde yeni tedbirler almağa karar vermiştir. Alınacak tedbirler arasında şimdiye kadar vilâyete bağlı olan 16 kütübhane doğrudan doğruya Vekâlete bağlanacaktır.

Bundan başka bu kütübhaneler üç büyük merkez kütübhane arasında taksim olunacak, bu suretle daha iyi bir şekilde idareleri mümkün olacaktır. Üç merkez kütübhane şu semtlerde bulunacaktır. Süleymaniye, Fatih ve Beyazıtta.

İstanbuldaki muallim münhalleri

İstanbul mekteblerindeki münhal muallim kadroları dolmuştur. Bu itibarla muallim olmak üzere yapılan müracaatlerin is'af olunamıyacağı anlaşılmaktadır. Yalnız Cümhuriyet bayramını müteakib kadrolarda bazı tadiller olacağı ve yeniden muallimliklerin inhilâl edeceği zannolunmaktadır.

DENİZLERDE :

Denizyolları Umum Müdürü Ankaraya gitti

Denizyolları Umum Müdürü İbrahim Kemal Baybura idarenin yeni kadro ve bütçelerini tasdik ettirmek için Ankaraya gitmiştir. Umum müdür idareye aid diğer bazı meseleler hakkında da Vekâletle temaslarda bulunacak ve önümüzdeki hafta içinde şehrimize dönecektir.

İskenderun limanına gönderilecek memurlar

İskenderun limanının yeni kadrosu Vekâlet tarafından tasdik edilerek Limanlar Umum Müdürlüğüne gelmiştir. Bu limana gönderilecek memurları tesbit etmek üzere dün Limanlar Umum Müdürlüğünde Raufi Manyasinin başkanlığı altında Memurin müdürü Cevad ve diğer şube şefleri hazır bulunduğu halde bir toplantı yapılmıştır. İskenderuna gönderilecek memurların listesi bugün yapılacak ikinci bir toplantıdan sonra tamamen tesbit edilecektir.

Kömür Buhranı

İthalât yapılamazsa daha şiddetlenecek

Havaların soğuması üzerine son günlerde sömikok buhranı tekrar baş göstermiştir. Birçok kimseler kış için kok aramakta iseler de temin edememektedirler. Bazı resmî daireler de ihtiyaçlarını tamamen temin edememektedirler. Bu sene için Almanyadan sömikok gelmiyeceği için bazı kimseler sömikok fiyatlarını arttırmışlardır. Karabükte istihsal edilen mallar Ankara ve Anadoluya sevkedildiği için İstanbulda sömikok buhranının önümüzdeki aylar zarfında daha şiddetle hallediileceği zannedilmektedir.

BELEDİYEDE :

Eminönü mescidi yıkılamıyor

Eminönü meydanındaki mescidin bulunduğu adanın istimlâk muameleleri tamamlanmıştır. 14 dükkândan mürekkeb olan ada bu günlerde yıkılmak üzere ihale olunacaktır. Diğer taraftan mescidin yıkılması için evkafla belediye arasında anlaşma olmadığından mescid şimdilik kalacaktır.

İmar mıntıkalarının resim ori alınıyor

Belediye imar edilmesine karar verilen semtlerin imar edilmeden evvel alınan fotoğraflerile imar olunduktan sonra alınan fotoğraflarını mukayese edecektir. Bunun için imar edilmesi kararlaştırılan mıntakaların fotoğrafları alınacaktır.

Bir maya fabrikası kuruldu

Boğaziçinde Paşalimanında Enver ismin de bir müteşebbis tarafından bir ekmek maya fabrikası tesis olunmuştur. Fabrikatör Belediye İktısad Müdürlüğüne maya nümunelerini getirerek tecrübe yapılmasını istemiştir.

İktısad Müdürlüğü tecrübelerini yapmış, mayanın ekmekleri biraz kararttığını tesbit etmiştir. Bu itibarla maya formülünde bazı tadilât yapılması lüzumunu ileriye sürmüştür. Fabrika bu tadilâtı fırıncılarla konuştuktan sonra kararlaştıracaktır.

Perapalas açılmıyor

Perapalas oteli sahibi Bay Misbah dün Vali ve Belediye Reisi doktor Lûtfi Kırdarı ziyaret etmiştir. Bay Misbahın bu ziyaretinin kapanan Perapalas otelile alâkadar olduğu zannolunmaktadır. Oteli açıp açmıyacağını soran bir arkadaşımıza Bay Misbah, oteli açmıyacağını, zira zararın muhakkak olduğunu söylemiştir.

MÜTEFERRİK :

İhtikâr komitesinin faaliyeti

İhtikâr komitesi dün Mıntaka Ticaret Müdürlüğünde toplanmıştır.

Komite şehrimizdeki kahve, çini mamulâtı, demir çivi, elektrik malzemesi stoklarını tesbit ettirmiştir. Bu stokların ihtiyaca kâfi miktarda olduğu anlaşıldığından bu malların bir eylûlden evvelki fiyatlar üzerinden satılmasını aksi takdirde kendilerinin tecziye edileceklerini söylemiştir.

Komite yaklaşmış olan Cümhuriyet bayramı hazırlıkları dolayısile elektrik malzemesi satışlarında ihtikâr yapılmaması hakkında sıkı tedbirler alacaktır.

Mekteplîler Arasında Spor işleri

Dün bu hususta icabeden kararlar verildi

İstanbul Maarif Müdürlüğünde dün bir komisyon toplanmıştır. Komisyon mektebler arasında bu sene yapılacak olan spor müsabakalarını organize etmek için alınacak tedbirleri kararlaştırmıştır. İstanbul liseleri arasında bu sene yapılacak spor müsabakaları üç büyük grup üzerinde toplanacaktır. Bu gruplar şunlardır:

Futbol, voleybol ve koşu müsabakaları.

Maarif Müdürlüğünde toplanan komisyon mektebler arasındaki müsabakaların Cümhuriyet bayramında merasimle başlatılmasına karar vermiştir. Yapılacak merasim Taksim stadında olacak ve bütün mekteb takımları bu merasime iştirak edeceklerdir.

Diğer taraftan ayni komisyon Cümhuriyet bayramının 16 ıncı yıldönümünde İstanbul mektebleri tarafından yapılacak tezahürat ve hareketleri de tesbit etmiştir. Şehrimizde yapılacak büyük resmi geçide bütün liseler izci ve sivil talebelerile, sanat enstitüleri ayrı bir grup halinde iştirak edeceklerdir. Bütün bu kültür kafilesinin başında İstanbul üniversitesi bulunacaktır. Orta ve ilk mektebler asıl resmi geçide iştirak etmiyecekler, fakat bulundukları semtte yapılan tezahürata bütün kadrolarile yardım edeceklerdir. Merasimin asıl teferrüatı salı günü yapılacak komisyonun ikinci toplantısında kararlaştırılacaktır.

İKTISAD İŞLERİ :

İtalya ile ticaretimiz inkişaf ediyor

İtalya ile ticaretimiz son haftalar zarfında ehemmiyetli bir surette fazlalaşmıştır. İthalât ve ihracat üzerine İtalyan firmalarile son günlerde ehemmiyetli işler vukubulmaktadır.

Dün limanımıza gelen İtalyan bandıralı Abbaziya vapurile külliyetli miktarda âlâtı ziraiye ve hayvan gelmiştir.

Bundan başka Bulgaristandan yeniden 65.000 kilo mangal kömürü ithal edilmiştir.

Yapağı mübayaası devam ediyor

Yerli fabrikalar dahili piyasalardan yapak ve tiftik mübayaasına devam etmektedirler.

Dün 385 balya Anadolu yapaklarından, 48,52 kuruştan satılmıştır. Rusya için taahhüdatta bulunan firmalar da piyasadan mal satın almaktadırlar.

Balık akını başladı

Dün İstanbul limanına lüfer ve torik akını başlamıştır. Bu sebeble limandaki sandalların büyük bir kısmı köprünün Karaköy cihetinde toplanarak kilolarca balık avlamışlardır. İki üç kilo sikletindeki yağlı torikler 10-15 kuruş arasında satılmıştır. Diğer taraftan dalyanlarda tutulan külliyetli miktarda balıklar da limanda beklemekte olan İtalyan ve Yunan vapurlarına yüklenmeğe başlamıştır. İtalya balık mahsulümüzü bu sene gayet müsait fiyatlarla çekmektedir.

Dünkü ihracatımız

Dün Yunanistana külliyetli miktarda yumurta, İtalyaya halı, balık, yumurta, Çekyaya, Yugoslavyaya fındık, Mısıra ceviz, kuru meyve, Bulgaristana taze balık ihraç edilmiştir.

Gülhane muayene günleri

Gülhane Hastahanesinin poliklinik muayene günlerini gösterir cedvel. Müracaat saati 9 - 11 dir. Muayene ve tedavi için para alınmaz.

Pazartesi: Nisaiye, Profesör Ali Esad Birol, II. Hariciye, Profesör Murad Cankat, Fiziyoterapi: Profesör Nüzhet Şakir Turgutlu, Salı: Dahiliye, Profesör Süreyya Serter, Bevliye, Profesör Kemal Serav, Kulak, Profesör Vahdi Özan, Çarşamba : Asabiye, Profesör Nazım Şakir Şakır, Göz, Profesör N. İsmet Gözcü, Cildiye, Profesör Burhan Urus, Perşembe: Nisaiye, Profesör Ali Esad Birlo, I. Hariciye, Profesör Mim Kemal Öke, Fiziyoterapi, Profesör Nüzhet Şakir Turgutlu, Röntgen, Profesör Şükrü Emin Cangöz, Cuma: Dahiliye, Profesör Abdülkadir Noyan, Göz, Profesör Niyazi İsmet Gözcü, Cildiye, Profesör Burhan Urus, Cumartesi: Asabiye, Profesör Nazım Şakir Şakır, Kulak, Profesör Vahdi Özan, Bevliye, Profesör Kemal Serav.

Okuyucularımız Diyor ki:

Tahsisat var, bina var, mekteb var, bu sefer de muallimler dağıtılmış? Böyle şey olur mu?

Gazetemize müracaat eden; İstanbul Sanayi ve Ticaret Odası memurlarından Bay Said Kösegil anlatıyor: «Kadıköyünde, Yoğurtçuda bir yedinci ilkokul vardır. Talebesi hep o civar çocuklarıdır. Bu yıl bu mekteb kaldırılarak Şifadaki sekizinci ilkokulla birleştirildi. Yol çok uzak olmakla beraber önümüz kara kıştır. Çoluk çocuğumuzu böyle bir vaziyetten kurtarmak için bütün Yoğurtçu halkı bu işle uğraşmayı kararlaştırdık. Otuz, kırk imzalı bir istida ile Maarif müdürlüğüne müracaat ettik. Bize muavin Bay Muvaffak:

— Haklısınız, elimizde 500 liralık kira tahsisatı da olduğu halde biz o civarda bina bulamadık. Şimdiki bina için 800 lira istiyorlar. Mecburen buna katlanıyoruz.

Cevabını verdi. Ben de « o civarda yeni bir bina bulabilirsek, mektebi açar mısınız» diye sordum. Muvaffık cevabla ve memnunen ayrıldık. İki gün içinde Yoğurtçu parkı, Salâhî sokak 9 numaralı Bay Tahsin Yesariye aid mülkü senevi 500 lira icarla temin ettik ve derhal 2/10/939 tarih ve 20539 numara ile Maarif Müdürlüğüne işi bildirdik. Nedense istidamız zat işlerinde takıldı kaldı. Ben hususi vaziyette öğrendim ki.. bizim yedinci okul muallimlerini başka mekteblere dağıttıkları için artık bu yıl mektebin açılmasına imkân görülemiyormuş... Çok rica ederim siz söyleyin şimdi.. hiç böyle şey olur mu?.. Maarif Müdürünün ve Valinin dikkatini çekmenizi rica ediyorum.»

Politika

Chamberlain'in nutku

İngiliz Başvekili de, Alman devlet reisinin nutkuna cevab verdi ve Fransa ile İngilterenin sulh taarruzu karşısında müşterek noktai nazarı ve takib edilecek yolu gösterdi.

B. Chamberlain, evvelemirde, "Avrupa emniyeti,, diye Almanların tavsif ettikleri şeyin teessüsü için öne sürülen ve Alman noktai nazarına dayanan tekliflerin, B. Hitlerin fütuhatının tanınmasına istinad ettiğini bildirdi.

İngiltere, Başvekilinin ağzile Alman hükûmetinin sözlerine inanmadığını ve bunu teyid makamında 1933 den başlıyarak Polonya harbine kadar gelen devirde Alman hükûmetinin verdiği teminat ile bunların fiilî yatta ne şekilde tecelli ettiğini anlattı ve bütün bu hâdiselerden çıkardığı bir netice üzerinde durdu:

"Alman hükûmetinin sözlerine ve teminatına inanmağa imkân yoktur.,, B. Chamberlain, bütün memleketlerin haklı taleblerinin ve ihtiyaçlarının nazara alınmaması takdirinde, dünyadaki hastalığa bir çare bulunamıyacağı hakikatini de teslim etti, fakat kuvvet karşısında böyle bir tedbire müracaat imkânsızlığını ve girişilen mücadelenin hedefinin, küçük milletlerle birlikte Fransa ve Britanya imparatorluğunun da mevcudiyetinin muhafazası olduğunu tebarüz ettirdi.

İngiliz Başvekili neticede, sulhe engel olan kuvvetin yalnız Alman hükûmeti olduğunu ve bu hükûmetin ileri sürdüğü tekliflerde mübhemiyet bulunduğunu, ve devletler arasında, refah ve inkişafa mâni olan âmillerin kalkmasına istinad eden bir itimadın husule gelmesi takdirindedir ki, sulhün mümkün olabileceğini ileri sürdü.

Hâdiselerin seyri, sulhe mâni olan âmillerin ortadan kalkmadığını ve hele itimadın teessüs etmediğini gösterdiğinden, B. Hitlerin cevabı, B. Chamberlain'in nutku ile, bugünkü şartlar dahilinde, kuvvetli bir red cevabı almış oldu.

Dr. Reşad Sagay

Yanlış bir havadis

Dünkü sabah refiklerimizden biri, memleketimize gelmekte olan göçmenlere yemek tevzii için Sirkecide ve diğer bir mahalde iki aş evi açıldığını yazmakta ve bu havadiste yine Kızılayın zelzeleye uğrıyan mıntakalarda felâketzedeleri korumak, iaşe ve ibate eylemek üzere geniş mikyasta seyyar bir hastahane teşkil olunduğu bildirilmektedir.

Bu hususta salâhiyettar zevattan aldığımız malûmata göre böyle yeni bir aş evi açılmadığı, zelzele mıntakasında ise seyyar hastahane değil, Genel Merkez tarafından gönderilen heyetler vasıtasile felâketzedelere yardım edildiği anlaşılmaktadır.

Bu zatın verdiği malûmata göre: Rumanya, Bulgaristan ve daha evvel Yugoslavyadan başlıyan göçmen nakliyatının başlamış olduğu ilk devrelerdenberi -yani iki buçuk üç yıldır- Tuzla, Kavak ve Sarayburnunda üç aşevi açan Kızılay; göçmenlerin burada bulundukları müddet zarfında doyurulmalarını temin etmekte ve gidecekleri yere kadar yol erzaklarını kumanya halinde vermektedir.

Bunun için bu aş evleri yeni bir şey değildir.

Diğer taraftan, zelzele mıntakasındaki yardım da, doğrudan doğruya Genel Merkez tarafından oralara gönderilen heyetler vasıtasile yapılmakta, felâketzedelere yiyecek, giyecek tevzi edilerek yatacakları yerler temin edilmekte veya çadırlar verilmektedir.

Seyyar hastahane teşkili ise tamamile ayrı bir meseledir ve ne zelzele, ne de göçmen işi ile bir alâkası yoktur.

Mevlid

Askerî Tıbbiye okulu dördüncü sınıf talebelerinden merhum 417 İsmail Kara Mahmud oğlunun pazar gecesi teraviyi müteakib Beyazıd camiinde Mevlidi okunacaktır. Arzu edenlerin teşrif buyurmaları.

TAKVİM

14 İLKTEŞRİN 1939

Cumartesi

1358 H.Ramazan 1	1355 R.I.Teşrin 1
Gün: 287 — Ay: 10	Ruzu Hızır: 162

Ezanî Saat			Vasatî Saat		
güneş	Öğle	İkindi	güneş	Öğle	İkindi
12 37	6 28	9 35	6 10	12 00	15 06
Akşa.	Yatsı	İmsak	Akşa.	Yatsı	İmsak
12 00	1 30	11 00	17 31	19 03	4 32

Meryemana fırtınası
Yağmurların başlaması

SON HABERLER

Harbi Durduracak En Son Çare

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

kattan sonra şu mütaleada bulunmuştur:

— Bütün tarihin kaydetmiş olduğu en müthiş kan selinin akmasına mani olmak üzere ancak tek bir devlet müdahalede bulunabilir. O da Birleşik Amerika devletidir.

Hitlerin sağ kolu olan Dietrich ecnebi gazetecilerinden mürekkeb ufak bir grupla konuşuyor ve sözlerine şöyle devam ediyor:

— Bence, İngiltere Chamberlain ağzından Hitlere karşı bu derece tafrafüruşlukla konuşmağa cüret ettiyse, Birleşik Amerika devletinin yardımına güvendiği içindir.

Binaenaleyh, muallâkta bulunan meselelerin bir konferansta halli için icab eden gayretler yapılmadığı takdirde hiçbir yardım yapmıyacağını İngiltereye bildirmek suretile Birleşik Amerika Devleti bu harbe nihayet verebilir. İntıbaım şudur ki, Almanya ile masa başına oturması hususunda Rooseveltin Chamberlain'a azimle söz söyliyeceğine, dair herhangi bir alâmet belirdiği takdirde Hitler garb cebhesinde muazzam askeri harekâta başlanılması emrini tehir edecektir.

Chamberlainin nutku gösteriyor ki, Alman milletini imhaya karar vermiştir.

Bu arada Dietrich şiddetli bir el hareketile «kimin mahvolacağını göreceğiz» demiştir.

Bu konuşmamıza iştirak eden diğer bazı nasyonal sosyalist rüesa, Almanyanın garbde henüz hava kuvvetlerini bile kullanmağa başlamamış olduğunu kaydetmişlerdir. Almanya şimdiye kadar bir veya iki yüz tayyare kullanmıştır. Polonyada Modlin önünde 800 bombardıman tayyaresini birden kullandığımız söylenildi. Eğer bu yekûn tayyareyle İngiliz gemiletine ve İngiliz sahillerine saldırırsak, emsali görülmedik tahribat yapılacaktır.»

Dietrich, tekrar söze başlıyarak demiştir ki:

— Kendisine yardıma hazır bir Rusya ve erkânıharbiyelerin vereceği karara göre bitaraf kalacak veya harbe girecek İtalya ile birlikte Almanya namağlûptur. Benim fikrimce Almanyanın İngiltereyi abluka etmesi İngilterenin Almanyayı abluka etmesinden daha kolaydır.

Dietrich, Chamberlainin nutkunu şimdiye kadar herhangi bir devlet adamından işittiği nutukların hepsinden daha manasız buluyor ve diyor ki:

— Bu nutuk yüksek hiçbir noktai nazarı ihtiva etmediği gibi dünyanın hakikî vaziyeti hakkında da en ufak bir fikri tazammun eylemiyor. Bu nutkun tafrafuruşluğu karşısında İngilterenin Almanyayı imhaya çalışacağının belli olması üzerine Alman milleti daha ziyade biribirine yapışacaktır.

Bir Polonya Kurulması Şartı

Roma, 13 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Berlinden bildirildiğine göre, Hamburger Dremdenblatt gazetesi, bir Polonya devleti kurulduğu takdirde, şu iki esaslı noktanın nazarı dikkate alınması lüzumundan bahsetmektedir.

1 — Alman aleyhtarı ittifakların âleti olmağa müstait bir devletin yeniden teşekkülüne imkân vermiyen Almanyanın emniyeti icabatı.

2 — Alman medeniyeti tarafından Polonya topraklarında sarfedilen nizam ve asayiş faaliyeti.

3 — Polonya halk kütlelerinin sefaleti, kültürlerinin çok aşağı seviyesi, münakalâtın karışıklığı, Polonyanın klâsik teşkilât bozukluğu, bütün bunlar, üçüncü Rayhin Polonyada sarfedeceği medenileştirme faaliyetini bekliyen mesainin heyeti umumiyesini teşkil eylemektedir.

İki Alman Tahtelbahri Batırıldı

Londra, 13 (A.A.) — Bahriye nezaretinden bildirildiğine göre bugün iki Alman denizaltısı batırılmıştır. İngiliz takip gemileri denizaltılardan kurtulabilen bazı mürettebatı toplamıştır.

Daladier İzahat Verdi

Paris, 13 (A. A.) — Nazırlar Meclisi Lebrun'ün riyasetinde toplanmış, siyasî ve askeri vaziyet hakkında Daladier tarafından verilen izahatı dinlemiştir.

Lebrun, Fransız milletin temayüllerini ve hislerini tarif ederken kullandığı sarih ve kat'î ifadeden dolayı Başvekile teşekkür etmiştir.

Permot, Londraya yaptığı seyahat ve iktisadi harbde Fransa ile İngiltere arasında sıkı bir işbirliği temini için alınan tedbirler hakkında malûmat vermiştir.

Dantry ve Queuille, aldıkları tedbirleri izah etmişlerdir.

Daladier'nin izahatı müttefikan tasvib edilmiştir.

Başvekil, son hâdiselerden bahsetmiş, Alman - Sovyet paktının akisleri üzerinde ısrar etmiş ve Baltıktaki vaziyet ile Balkanların vaziyeti hakkında etraflı malûmat vermiştir.

Garb cebhesindeki stratejik hareketler hakkında izahat verdikten sonra Başvekil düşmanın hareketleri ve kendisine izafe edilen maksadlar hakkında son haberler varmiştir. Daladier'nin izahatı bir buçuk saat kadar sürmüştür.

Almanyada Kanaat

Amsterdam, 13 (A.A.) — Holanda gazeteleri ve bilhassa «Algemeen Hendelsblad» Hitlerin dün gece Hariciye Nezaretinde en samimî arkadaşlarını toplıyarak Chamberlain tarafından söylenen nutkun metnini tetkik ettiğini bildirmektedirler.

Biraz sonra Hariciye Nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, ecnebi gazetecilerine Alman noktai nazarını şu suretle izah etmiştir:

1 — Londra ile Berlin arasında noktai nazar teatisi devri geçmiştir.

2 — Bitaraf devletler, Amerikanın idaresinde harekete geçerek sulh lehinde olduklarını ve Londra ile Parise uzun müddet müzaheret edemiyeceklerini İngiltere ve Fransaya bildirdikleri takdirde «Ne kadar genişliyeceği meçhul» olan bir harbin önüne geçmek kabil olacaktır.

3 — Almanya, Sovyetler Birliğinin kendisine karşı giriştiği taahhüdlere tamamile sadık kalacağından emindir.

4 — Almanya, halihazırda bile harbi istemiyor. Bu itibarla Fransa ve İngiltereye ilânıharb etmiyecektir. Yalnız kendisini büyük bir enerji ile müdafaa edecektir ki, bu hal, kendisini bir «tedafüi taarruz» da bulunmağa sevkedebilir.

5 — Almanya, bitaraf devletlerin muhtemel bir teşebbüste bulunmalarını bir müddet daha bekliyecektir.

"Artık söz toplara intikal etmiyor.

Paris, 13 (A.A.) — Dünkü gün ve gece, cebhenin heyeti umumiyesinde âni bir sükûnet husule gelmiştir.

Güzel havanın müsaadesine rağmen Almanlar ehemmiyetli harekâttan tevakki etmişlerdir. Çekingen keşif kolları, Fransız hatlarına kadar bile ilerlememişlerdir.

Alman keşif kollarının faaliyeti Warndt mıntakasında daha barizdir. Fransız kıtaatının çıkardığı keşif kollarından mürekkeb küçük gruplar, Alman keşif kollarını, Haard orman mıntakasında pusuya düşürmeğe muvaffak olmuşlardır.

Havanın müsaadesine rağmen Alman tayyareleri uçmamışlardır. Keşif kollarının faaliyetindeki âni duruş her türlü faraziyeye yer vermektedir. Maamafih Almanların yakında bir taarruza geçecekleri hükmünü vermek pek muvafık olmaz. Parisin salâhiyettar mehafili, Siegfried hattı arkasındaki Alman tahşidatının henüz fazla nisbette olmadığını söylemektedirler. Fakat toplanan kuvvetler, hedefi mahdud bir taarruz hareketine yetecek kadar çoktur.

Parise Gelen Bir Leh Generali

Paris, 13 (A. A.) — Polonyalı General Kazimierz Sonskovovski Parise gelmiştir.

Bu general, bazan tüfek elde son âna kadar harbetmiş ve ancak 4 ilkteşrin sabahı Sovyet hatları arasında 209 kilometre yürüdükten sonra Polonya hududunu geçmiştir. Yanında erkânıharbiye reisi ile iki erbaş vardır.

Chamberlain Bugün Nutuk Söyliyecek

Londra, 13 (A.A.) — B. Chamberlain cumartesi günü radyoda millete hitaben bir nutuk söyliyerek beynelmilel vaziyetin son safhasını anlatacaktır.

İsveçte Seferberlik

(Baş tarafı 1 incide)

Mevzuubahs devlet reisleri bu daveti kabul etmişlerdir. Kendilerine Hariciye Nazırları refakat edecektir.

Konferans Stokholmda 18 ilkteşrinde toplanacaktır.

Sovyetler 1914 Hududlarını İstiyorlarmış

Helsinski, 13 (A.A.) — Finlandiya gazetelerinin öğrendiklerine göre Finlandiyanın Berlin sefiri ile Estonya hükûmeti, Sovyet Rusyanın 1914 senesindeki Rus hudularını ele geçirmek niyetinde olduğu mütaleasındadırlar. Binnetice bu gazeteler, artık Finlandiya için Almanyanın yardımı imkânından bahsetmemekte ve ümidlerini İskandinavya devleti ile Birleşik Amerikanın mesai birliğine bağlamak tadırlar.

İsveçte Seferberlik

Stokholm, 13 (A.A.) — İsveçin şimalinde kısmî seferberlik ilân edilmiştir. Yeniden bazı ihtiyat sınıfları silâh altına çağrılacaktır.

Sovyet Kıtaatı Estonyaya Girdi

Tallin, 13 (A.A.) — Sovyet kıtaatı, Paldiski, Hiumaa, ve Saaremaa'yı işgale başlamıştır. Bu kıtaat, kısmen şimendüferle, kısmen yaya olarak gelmektedir.

Estonya ordusu şefi Laidoner'in istifa etmesi ve kabinede tadilât yapılarak kabineye bir çok muhaliflerin alınması beklenilmektedir.

İlk Temaslar Müsbet

Helsinski, 13 (A.A.) — Finlandiya hükûmeti, bugün neşrettiği bir tebliğde, Sovyetler tarafından yapılan tekliflerin tetkik edildiğini ve hükûmetin Moskova müzakerelerine devam edilebileceği neticesine vardığı bildirilmektedir.

Chamberlain'in Nutku

(Başmakaleden devam)

deceğine, tereddüdsüz ve kat'î, hükmedeceklerdir.

İngiltere hiçbir şey istemiyor, Alman milletinin şerefine dokunacak bir teklifte bulunmuyor. Artık harbe bir mana kalır mı? Fakat harb olacak, medeniyet ve beşeriyet tehlikeye düşecek, milyonlarda genç, çocuk ve kadın ölecek. Niçin? Çünkü Almanlar zayıf buldukları milletleri çiğnemek, esir etmek ve cihana hâkim olmak gibi vahşi bir hevese kapılmışlardır.

Meselenin başka türlü düşünülmesine imkân yoktur. Bugün Almanlar zorla yani haksız ve insafsız surette gasb ve yağma ettikleri hakları iade edecek olurlarsa, yarın sulh akdedilecektir. Sulhün bozulmasının ve bugün tekrar sulhe avdet edilememesinin yegâne sebebi Almanların bu cebir ve şiddetlerinden, tahakküm hırslarından başka bir şey değildir. İşte Mr. Chamberlain bunu temin ediyor. Eğer İngiltere ile Fransa Almanların şereflerini ihlâl edecek bir şey istiyorlarsa, izah etsinler, hep birden İngilizlerin ve Fransızların aleyhine dönelim ve dökülen ve dökülecek kanlardan Almanları değil onları mes'ul tutalım.

Alman Führer'i Lehistanda hak ve adalet dairesinde hududlar tesbiti için bir Plébiscite esası kabul edince, sulhe doğru kat'î bir adım atılmış olur. Milletlerin reyini sormak ve böyle bir istimzaca razı olmak hiçbir zaman hiçbir devlet için şeref ve haysiyete mugayir bir hareket sayılamaz. Fakat Almanyanın İngiltereden istediği gibi bugün Lehistanın paylaşılmasını ve ezilmesini tasdik ve kabul etmek İngiltereyi tezlil ve imha eder. Almanya, sulhe razı olursa İngiltere ve Fransanın tehdidlerinden korktuğu için muvafakat göstermiyecektir. Hakka riayet etmekten korkmadığı için sulhe razı olacaktır. Çünkü razı olacağı şey milletlerin kendi mukadderatlarını idareye hak sahibi olmaları yolundaki cihanşümul siyasetin hükmünü kabul etmektir. Lehistanda, Çekoslovakyada, Avusturyada bir plébiscite'te netice Almanyayı memnun edecek tarzda çıkarsa, ne âlâ. İngiltere ve Fransa artık hiç ağız açamazlar. Fakat netice ne şekilde tecelli ederse etsin, bu yüzden Almanyanın şerefi kırılmaz. Çünkü o İngilterenin ve Fransanın emirlerini, arzularını kabul etmiyecektir, milletlerin reylerinde kendisini gösterecek hakka hürmet edecektir.

Bu mesele böyle bugünkü hak ve adalet duyguları ve telâkkileri dairesinde hallolununca, Almanyaya İngilterenin müstemleke meselelerinde nekadar müsaadeli davranabileceğini görmek için muhalefet liderlerinin beyanatını gözden geçirmek kâfidir. Muhalefet liderleri müstemlekelerin bir tek devlet tarafından (yani İngiltere tarafından) istismarı aleyhinde bulunuyorlar. Dünya mahsulleri dünya ihtiyaçlarına tahsis edilmek lâzımgeleceğini teslim ediyorlar ve bütün milletlerin haklarını mütesaviyen koruyacak yeni bir dünya kurmak arzusunu gösteriyorlar.

Demek oluyor ki Almanya başka milletleri ezmek hırsından vazgeçtiği ve hiçbir milleti cebir ve şiddet neticesinde Almanyaya, esir mevkiine sokmak emelini beslemediği gün müstemlekeler meselesi de halledilecek ve Almanya rahat rahat yaşamak imkânını bulacaktır. Alman liderleri bu kadar insanî, âdil ve haklı tekliflerí reddetmekle kendilerini medeniyet ve beşeriyet harici bırakacaklardır.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Rumanya Askerleri Besarabyaya Tahşid Ediliyor

Bükreş, 13 (A.A.) — Röyter bildiriyor:

Macar - Rumen anlaşması üzerine Macar hududundan çekilecek olan Rumanya kıtaatından bir kısmının Besarabyaya nakledileceği bildirilmektedir.

ESKİ RAMAZAN GECELERİ

Çalgılı Kahveler

Büyük Bir Hususiyeti Olan Bu Kahvelerin Bellibaşlı Müdavimleri Semtin Tulumbacıları İdi

Eski tulumbacıları tasvir eden bir resim

Adetleri eskiden daha çokken gittikçe azalan ve 1910 senesindenberi artık tarihe karışan bu çalgılı kahveler hep Ramazanlarda kurulurdu. Evvelce semt semt tesadüf olunan bu kahvelerin en meşhurları Lâlelide Çukurçeşmede, Galatada Çeşmemeydanında, Defterdarda ve Kasımpaşada idi. Bunların belli başlı müdavimleri de semtlerinin tulumbacılarıydı.

Bu tulumbacı sözüne takılmayınız. Zihninize gelen basma kalıp fikirleri bir tarafa atınız. Tarifine çalışacağımız bu kahveleri daha iyi görür ve müdavimlerini daha iyi anlarsınız.

Yukarıda ismi geçen bu dört kahvenin, bilhassa baştaki ikisinin, İstanbul kabadayıları arasında şöhreti çok büyüktü. Bu kahvelere devam etmek ve bunlara merbut tulumbalarda bulunabilmek için iptida diğer kahvelere mülâzemet eylemek, diğer tulumbalarda hizmet etmek, yararlıklar göstermiş, kabadayılıklar yapmış, velhasıl kendini tanıtmış olmak ve yaşı başı kemalini bulmak lâzımdı. Ancak bu şartları dolduranlar buraya devam ederlerdi.

Bu sebebden dolayı bu kahvelere müdavemet edenlerin buraya gelmeden önce ne gibi safhalardan geçtiklerini de kısaca anlatmak lâzımgelir:

O vakitler İstanbulun her mahallesinde bir tulumba ve bir tulumbacı teşkilâtı vardı. Bu mahallelerde bir tulumbacı koğuşu, bir de tulumbacı kahvesi bulunurdu. Mahalle koğuşları yatmak için değil yalnız tulumbanın teferruatını muhafaza içindi. Yangın oldukça tulumbacılar derhal oraya koşarlar ve yangına gitmeğe hazırlanırlardı. Koğuşları olmıyan mahallelerde de tulumbacı kahvesinde soyunmak âdetti. Koğuşların kendine mahsus erkânı ve âdabı vardı. Buralarda icab ettikçe «Sofa» tâbir olunan toplantılar yapılır ve fena halleri görülen tulumbacıların terbiyesi görüşülür, konuşulur, onlara nasihat edilir ve lüzum hissedilirse onların tedibi cihetine gidilirdi.

Bu kahvelerin müdavimleri hemen her akşam toplanırlar, bazan cura, saz, bağlama, bozuk, çığırtma, darbuka, zilli maşa gibi âletler çalarlar ve eğlenirler, bazan da millî oyunlar oynarlardı. Bu gençlerin arasında çok güzel seslilere rastgelinirdi. Kimi koşma, kimi mâni, kimi semai, kimi divan, kimi destan okurdu. Okunan parçaların ekseriyeti tulumbacılığa ve merdliğe aitti.

Bunlardan birer misal verelim:

KOŞMA

Aşkınla sevdiğim canımı nâre,
Yakayım mı yakmayım mı ne dersin?
İzin var mı senden başka bir yare?
Bakayım mı, bakmayım mı ne dersin?

Açılsın göreyim nazik bedenin,
Takıldı boynuma zülfü resenin,
Şu bana ettiklerin yüzüne senin
Kakayım mı, kakmayım mı ne dersin?

GÜLŞENİ aşkınla pâyende kemter
Çok zamandır senin hasretin çeker
Aşkın tabancasın sineme dilber
Sıkayım mı, sıkmayım mı ne dersin?

MÂNİ

Öyle merdlik eyle kim el de seni methede
İnce Arabla Hidayete Mevlâ rahmet ede.

SEMÂİ

Efendim yoktur emsalin
Bulunmaz bir güzelsin sen
Nedir maksudun ey canım
Beni böyle üzersin sen.

Aduyü bedlikalarla
Niçin daim gezersin sen?
Seni ben sevmişim candan,
Velâkin bihabersin sen.

Otursam rehgüzarında,
Selâm vermez geçersin sen
Görünce bendeni yavrum,
Neden çeşmin süzersin sen.

Bugünlerde senin tavrın.
Bana gayet merak oldu.
Seninle gezdiğim günl[illegible]r
Gelip geçti tebah oldu.

DİVÂN

Şem'i hüsnün narına pervaneyim ben sen nesin?
Tarı zülfün bendine divaneyim ben sen nesin?

Câmı aşkı evvelâ pirimügandan nuşedip
Desti sâkiden kanan mestaneyim ben sen nesin?

Bir canım var tâ ezelden vâdedip kıldım fedâ
Vâdine sâbit kadem merdaneyim ben sen nesin?

Hüsnüne meftun olan üftâdegânın sad-hezar,
Uğruna candan geçen pervaneyim ben sen nesin?

(Devamı var)

Kaleci Necdetin Muhakemesi

Dün Üsküdar Asliye mahkemesinde Yumrukçu namile maruf Ankaranın Demirspor klübü kalecisi ve kaptanı Necdetin suçlu olarak duruşması yapılmıştır.

Malûmdur ki bundan bir müddet evvel Galatasaray klübü ile karşılaşan Demirspor, galib bir vaziyette bulunduğu halde oyunu idare eden hakem Tarık'ın bir ihtarına sinirlenen Necdet, on binlerce kişinin önünde hakeme bir yumruk sallamış ve hakemi yüzünden yaralamıştı. O zaman İngiliz ve Amerikan gazetelerine, resimlerle akseden bu hâdise yalnız spor mehafilinde değil, bütün memlekette akisler yapmıştı.

Davacı Tarık'ın müdafii şehrimizin genç ve tanınmış avukatlarından Niyazi idi, hakem Tarık celsede bizzat hazır bulunmıyordu. Yedek Sübay okulunda askerliğini yapan Necdeti de başka bir avukat müdafaa ediyordu.

Evvelâ usulen suçlunun sorgusu yapıldı. Mahkemeye verilen raporda yumruğu ansızın yiyen Tarık'ın yüzünde sabit bir iz kaldığı yazılı idi ve kararnamede de Necdetin 456 ncı maddenin ikinci fıkrasile yani asgarî bir sene hapisle başlıyan bir ceza ile tecziyesi taleb ediliyordu.

Necdet on binlerce kişinin gözü önünde cereyan eden hâdiseyi bittabi inkâr edemedi, yalnız:

— Yumruğu vurmuşum. Fakat sinirli idim. O, bana küfür etti. Ondan sonra kendimi kaybettim. Ne yaptığımı bilmiyorum, dedi.

Bu asabî gencin müdafaasını deruhde eden avukat elinde iyi işliyebilecek bir usulü müdafaa ile ortaya çıktı. Bütün gayreti Necdeti, yüzde sabit bir iz davasını halletmek ve suçun vasfını değiştirmek ve davayı 456 ncı maddenin ikinci fıkrasından kurtarmak ve alelâde bir darb şekline sokmak, meseleyi daha hafif bir ceza ile kurtararak sonra da tecil taleb etmekti.

Mahkeme hakkı müdafaaya taallûk eden bu iddiaları tahkike lüzum gördü. Bazı husus'ların öğrenilmesi için davacı Tarık'ın iddia makamının talebi üzerine celbine karar verdiği gibi şahidlerin dinlenilmesini de istedi.

Necdet kaptanı bulunduğu bütün Demirspor takımının müdafaa şahidi olarak celbini istedi.

Davacılar da saha dahilinde bulunan emniyet ve inzibat memurlarile Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün müşahidlerini âmme şahidi olarak istediler.

Muhakeme teşrinisaninin 22 sine kaldı.

Maliye ve Ziraat Vekilleri geliyor

Ankara, 13 (Hususî) — Maliye Vekili Fuad Ağralı ve Ziraat Vekili Muhlis Erkmen bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmişlerdir.

Türk-Rus Müzakeresi

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

muştur. Hariciye Vekilimiz pazar günü Moskovadan ayrılacaktır.

BUGÜNKÜ GÖRÜŞMELER

Moskova 13 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bugün saat 17 de Kremline giderek komiserler heyeti reisi ve Hariciye komiseri Molotofla görüşmüştür.

Moskova, 13 (A. A.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun bugün saat 17 de Molotofla yaptığı mülâkat iki saat sürmüştür.

BİR İTALYAN GAZETESİNİN YAZISI

10 tarihile Moskovadan Giornale d'İtalia gazetesine yazılıyor:

"Öyle görünüyor ki Türk - Rus itilâfı hakkındaki misak bugün imzalanacaktır. Rusların Balkanlar hakkındaki noktai nazarları Balkan devletleri tarafından kabul edilen ve hepsinin namına müştereken Moskovada Türkiye tarafından ifade edilen noktai nazara yani istiklâl ve bitaraflık esaslarına mutabıktır.,,

Alacak Yüzünden Bir Adam Öldürüldü

(Baş tarafı 1 incide)

kavele vesaireye istinad etmiyen bu müşterek işte bir miktar para kaybetmişler ve iki kardeş, Hamzaya 550 lira kadar borçlanmışlardır.

Bir ay kadar evvel de, ortaklıktan ayrılmışlar, Karabetle Yervant, bu borçlarını sonra ödiyeceklerini söylemişlerdir.

Geçen bir ay içerisinde, Hamza, birçok defalar iki kardeşten alacağını istemiş, her defasında «Paramız yok... Sonra veririz..» gibi cevablar almıştır.

Nihayet, son günlerde, Yervantla Karabet, kayınbiraderleri Siraniği de aralarına alıp üçü ortak olarak, tuhafiye ticareti yapmak üzere, Çarşı içerisinde, Aynacılar caddesinde 16 numaralı dükkânı tutmuşlar ve dükkânın tanzimine başlamışlardır. Hamza, bunu haber alınca, kendisini de aralarına almadıklarından dolayı bunlara kızmış, yine parasını istemek üzere, dün saat dokuz buçukta, içerisi henüz tadil ve tanzim edilmekte olan dükkâna gitmiş, içeri girmiş ve yine parasını istemiştir. İki kardeş, Hamzayı küfürlerle karşılamışlar ve parayı vermiyeceklerini söylemişler, Hamza da fevkalâde hiddetlenerek şarjörlü bir tabanca çekmiş ve ateş etmeğe başlamıştır.

Çıkan kurşunlardan üç tanesi Tervantın kasıklarına, diğerleri de, orada bulunan Karabetle Siraniğin bacaklarına isabet etmiş, Yervant ağır, diğerleri de hafif surette yaralanmışlardır.

Hâdise esnasında, çarşının Mahmudpaşa tarafında bir panik başlamış, dükkâncılar ve halk kaçışmıştır. Tabancasında kurşunu biten Hamza da halkın kaçışmasından istifade ederek kaçmak istemişse de, yetişen bekçi Mehmed yakalıyarak elinden tabancasını almış, bundan sonra, halk Hamzanın başına üşüşmüş, dövmeğe başlamış, bekçi ve polisler, linç edilmekten güçlükle kurtarmışlardır.

Yaralılar derhal Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmışlar, bunlardan Yervant, biraz sonra, aldığı yaraların tesirile ölmüştür. Diğerlerinin yaraları hafiftir. Ölüyü hastahanede muayene eden tabibi adil Enver Karan, defnine ruhsat vermiştir.

Hâdisenin tahkikatına vaz'ıyed eden nöbetçi müddeiumumisi Kemal Tan dün akşam çarşı polis mevkiine giderek Hamzayı sorguya çekmiştir. Hamza, suçunu itiraf etmiş, alacağını birçok defa istediği halde vermediklerini, dün de, yine alacağını isteyince kendisine küfür ettiklerini, bunun üzerine gözleri karararak tabancasını çekip ateş ettiğini söylemiştir.

Hamza, bugün veya yarın adliyeye verilecektir.

Perapalas Oteli

(Baş tarafı 1 incide)

düründen hakkımda ufak bir şikâyet olup olmadığı sorulabilir. Esasen her türlü tediyatım peşindir. Sonra görüyorsunuz ki gayet sade ve lüksden uzak yaşıyoruz.

Perapalas hâdisesi sırf bir saniadır. Meselenin içyüzü otel müdürünün beni iğfal etmek istemesinden başka hiçbir şey değildir. Zaten böyle olduğu için bir buçuk aydanberi Otel Bristoldeyim.

İlk geldiğimiz zaman doğru Tarabyaya yerleşmiştik. O sırada bütün bagajlarım gümrükçe görülmüş ve taşıdığım paranın miktarı da pasaportuma polisçe ve gümrükçe işaret edilmişti. Binaenaleyh bu hususta benim bir şey söylememe veya iddia etmeme esasen lüzum yoktu.

Tarabyada oturmakta olduğumuz sırada Beyoğluna gelerek otel ararken Perapalas sahibi tarafından bize fazlaca iltifat edildi ve günde 10 liralık bir fark olmasına rağmen onun ifadesine kapılıp oraya yerleşmeyi muvafık gördüm. Fakat ancak 25 gün oturabildim. Aldatıldığımı görünce Otel Bristole nakletmek mecburiyetinde kaldım.

Bilâhare hakkımda yapılan muameleden dolayı kaymakamlığa müracaatle otel sahibini defaatla çağırttığımız halde gelmedi. Sonra öğrendik ki polise ve mahkemeye müracaat etmiş. Yarın da muhakememiz olacak. O zaman her hakikat elbette meydana çıkacaktır.»

N. 14

YAZAN : R. YALKIN

İtalyanlar Milâsı İşgal Etmişler, Civara Yayılıyorlardı

Yaptığı teklifin müftü efendi tarafından itiraz edilmeden kabul edilmesini biraz şüpheli gören Papaz efendi, o sırada, işgalcilerin Çineye gelmemesi veya gelememesi ihtimallerini hatırlamış, yaptığı bu teklifin kendisi için acı bir âkıbet tevlid etmesinden korkmuş ve yaptığına nedamet etmişti. İşi tatlıya bağlamak, bir lâtife yaptığını anlatarak müftü efendiyi aldatmak lüzumunu his ile yola çıkmıştı. Bu sırada müftü efendinin de bu mevzu üzerinde, memleket eşrafından bazıları ile görüştüğünü ve teklifin, şahsi aleyhine pek fena telâkkiler uyandırmakta olduğunu görünce de, İslâmlar tarafından bir taarruz ve tecavüze uğraması ihtimalini düşünerek fena halde korkmuştu. Hemen Aydına savuşup dostlarına kavuşmuştu.

Bu esnalarda, Çine ile Aydın arasındaki telgraf muhaberatı bozulmuş ve bu sebebden dolayı elli yedinci fırka ile on yedinci kolordu kumandanlığı arasında irtibat tesis edilmesi imkânı bulunamamıştı. İtalyanlar Milâsı da işgal etmişler ve Marmarisde bir telsiz telgraf istasyonu tesis eylemişlerdi. Milâs civarında, ansızın türeyen Rum eşkiyaları ile takib kuvvetleri arasında müsademeler vukubulmuş ve Dalaman sahiline gizlice çıkmak istiyen bir kısım eşkiya da denize dökülmek suretile imha olunmuştu.

Çinede bulunan fırka kumandanı Miralay Şefik Bey, eşraf ve ahali ile temas ve millî mücadele hakkındaki arzu ve fikirlerini istimzaç ediyordu. İşgalcilerin Çineye ve hattâ Muğlaya gelecekleri hakkında o sıralarda şayi olan haberler, yalnız Çinelileri değil Muğla halkını da telâş ve endişeye düşürmüştü. Bu sebeble ortalıkta bir teredüd havası esiyor ve hemen hemen herkesi ümidsizliğe düşürüyordu. Bu esnada, mukabil tarafa mensub bir kuvvet Aydından gelerek Menderes köprüsünü geçmiş, kademe kademe Çineye doğru ilerlemeğe başlamış ve 4/6/35 günü kasabaya on sekiz kilometre kadar da yakınlaşmıştı.

Bu vaziyet, tabiatile Çineyi telâşlandırmış ve hattâ, halkın ve orada toplanan kuvvetlerin Muğlaya ricati fikirleri bile uyanmıştı. Fakat, fırka kumandanı derhal işe müdahale ile, ricat arzu ve cereyanlarını durdurmuş, Çine sırtlarında müdafaada bulunmak üzere, gelen kuvvetlerin Madran dağında karşılanması kararile kıtalarını ona göre hazırlamıştı. Ancak elde kâfi mikdarda silâh ve cephane bulunduğu halde, bunları kullanacak el ve erlerin azlığı fırka kumandanını çok müşkül bir mevkide bırakıyordu. Bu sebeble, yurdun müdafaası için halka müracaat mecburiyetinde kalıyordu. Kumandan bu çareye de baş vurmamış değildi. Fakat, bir taraftan bazı eşraf ve mütegallibenin, Hürriyet ve İtilâf fırkası mensublarının ve diğer tarafdan uyanmak üzere bulunan millî mücadele fikirlerini köreltmek için İstanbul hükûmeti tarafından yer yer çıkarılan propagandacıların telkinatı ve bir türlü ardı ve arası kesilemiyen sükûn ve itidal tavsiyeleri, halkı ve memurları şaşkın bir hale getirmiş, herkesi tereddüd içinde bırakmıştı. Bu vaziyette köy ağalarına, efelere müracaattan başka bir çare kalmamıştı.

Fırka kumandanı, çok acı müşkülâta maruz kalınacağını bile bile, baş gösteren âcil zaruretler karşısında, efe ve zeybeklerin himmet ve hizmetlerine müracaat kararını nihayet vermişti. Fırkanın levazım yüzbaşılarından Ahmed Beyi, Çine civarında Yağcı kariyesinde oturan Yörük Ali efe ile yine bir zeybek reisi olan Kılıoğlu Hüseyin efeyi Çineye davete memur etmişti. Bu arada, çok vatanperver olduğu ve birçok hususlarda vücudünden istifade memul bulunduğu söylenilen Muğla sancağının Bozyük nahiyesinin Bozyük karyesinden Hatib Hacı Süleyman efendinin de Çineye celbini ve bu zat vasıtasile Muğlanın da millî mesaiye iştirak ettirilmesini muvafık bulmuştu. Ve bu işe de, vakar, ahlâk ve etvarı ile Muğlada çok iyi tanınmış olan mülâzim Kadri Beyi tayin etmişti. Kadri Bey, Hacı Süleyman efendiyi vazifeye davet ve Çineye sevkettikten sonra, Muğlaya gidecek ve halkı millî mücadeleye sevk ve teşvik edebilecek elemanlarla görüştükten sonra, neticeyi kumandanına bildirecekti.

1335 senesi haziranının beşinci günü idi. Çinede, birkaç gündenberi, İtalyanların Anadolu işgal kuvvetleri kumandanı General "Badistoni,, nin emri ile İtalyan kuvvetleri tarafından işgal edilmiş bulunuyordu. Fırka kumandanı Şefik Bey, generalin o gün Çineye geldiğini, hükûmet dairesinde bulunduğunu ve fırsattan istifade ile işgal keyfiyetinin protesto edilmesinin kaymakam tarafından ihmal olunduğunu haber almış ve hemen hükûmet konağına koşmuştu. General maiyeti zabitanı ile beraber kaymakam Beyin odasında oturup sohbet ederlerken, kumandan Şefik Bey de içeri girmiş ve müsafahaya lüzum görmiyerek bir kenara çekilmişti ve ufak bir mukaddemeden ve kendisini muhatabına takdim ettikten sonra da, İtalyan kuvvetlerinin Çineye ne maksadla geldiklerini Generalden sormuştu. Alınan cevab pek gülünçtü. General, ahalinin arzu ve talebi üzerine ve bilhassa hükûmete muavenet maksadile geldiklerini söylemişti. Halbuki, bu, açık bir iftira ve yalandı. Çünkü, ne Muğla ve ne de Çinenin vatansever halkı, İtalyanları çağırmış değildi. Kumandan Şefik Bey, bu ciheti bildiği için Generale hitab ile:

— Bu yoldaki hareketinizi, demişti, mütareke şartlarına muhalif gördüğümden protesto ederim.

Şefik Beyin nezaketle yaptığı bu hitab ve protestodan, her nedense asabileşiveren Generalin, protestonun hükûmet tarafından yapılması lüzumundan bahsetmesi, ve bu sırada fırka kumandanının kaymakam Beye gayriihtiyarî acı bir nazar fırlatması, ona vazifesini hatırlatmıştı.

(Devamı var)

ADLİYE VE POLİS

Balta İle Adam Öldüren Hamdinin Muhakemesi

Bir müddet evvel, Kemerburgazda, Şabanın çobanı Mazlumu, 16 yaşında Hamdi ve kardeşi 17 yaşında Bahaeddin, balta ile başını parçalıyarak öldürmüşler, yakalanarak adliyeye verilmişlerdi.

Hamdi ile Bahaeddinin muhakemelerine dün İkinci Ağır Ceza mahkemesinde başlanmıştır. Maznunların ikisi de mevkuftur.

Hamdi, dün, mahkemede şunları söylemiştir:

— Ben, ne Mazlûmu vurdum, ne de bir şey yaptım. Hâdise ile hiçbir alâkam yoktur.

Kardeşi Bahaeddin de, hâdiseden haberi olmadığını söylemiş, bundan sonra, Hamdinin poliste verdiği ifadesi okunmuştur:

Hamdi bu ifadesinde:

— Ben de Şabanın yanında çobandım. Mazlumla ayni odada yatardık. Bir gece Mazlum bana tecavüz etmek istedi. Elinden güçlükle kurtularak çıktım. Elime bir balta geçti. Bu balta ile vurup öldürdüm. Kardeşim de beraberdi.

Hamdi, bu ifadenin doğru olmadığını ileri sürmüş, poliste, tazyik neticesinde imzaladığını söylemiştir.

Hamdinin evinde, vakadan sonra, kanlı bir balta da bulunmuştu. Bu balta, mahkemeye getirilmiştir. Heyeti hâkime, bu balta üzerindeki kan lekelerinin insan kanı olup olmadığının tetkiki için tıbbı adliye sevkine ve şahidlerin celbedilerek dinlenmesine karar vermiş, muhakemeyi başka güne talik etmiştir.

Terziye kızdığı için

Beyazıtta oturan ve bir kadın berberinin yanında çalışan 18 yaşında Muhterem isminde bir kız, yine Beyazıt civarında terzi Zeynebin evinden üç metre ipekli kumaş çaldığından dün Sultanahmed Birinci Sulh Ceza mahkemesine verilmiştir. Yapılan isticeabında, Muhterem Akdağ demiştir ki:

— Ben, Zeynebe iki defa elbise diktirdim. İkisini de fena dikti. Bir üçüncüsünü yaptırdım. Onu da istediğim gibi yapamadı. Kızdım, bu elbiseyi parçaladım. Ertesi gün Zeynebin evine gittim. Kendisi evde yoktu. Annesi vardı. Biraz bekledikten sonra, orada duran bir kumaş parçasını aldım. Annesine de, bunu, benim elbisenin kumaşı yerine aldığımı söyledim ve eve gelince bu kumaşı da kesip parçaladım. Polise çağırdıkları vakit te, bu kesik kumaş parçalarını teslim ettim.

Hâkim Reşid, sorgudan sonra, Muhteremin tevkifine karar vermiştir.

Gayrimeşru çocuğunu boğan Nartohinin davası

Bir müddet evvel Balıklı hastahanesinde doğurduğu gayrimeşru çocuğunu, hastahaneden dönerken, Yedikule haricinde boğup mezarlığa bırakmaktan suçlu Nartohi ile ona yardım etmekten suçlu, babası Minas oğlu Serkisin muhakemelerine dün Birinci Ağır Ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü celsede bazı şahidler dinlenmiş, diğer şahidlerin celbi için muhakeme talik edilmiştir.

Bileyci Cemalin sorgusu

Galatada Necati Bey caddesinde Kâzım isminde birisile arasında çıkan kavgada bıçağını çekerek Kâzımı yaralıyan bıçak bileyici Cemalin dün sorgusu yapılmıştır. Cemal, sorgusunda, Kâzımı hiç tanımadığını ve kavga edip yaralamadığını söylemiştir.

Sorgu neticesinde, Cemalin tevkifine karar verilmiştir.

⌘ ⌘ ⌘

Polis Haberleri

Nişantaşında Valikonağı caddesinde birlik apartımanında 4 numarada oturan doktor Halid Ziya kullandığı (Maltepe 79) plâkalı otomobille Üsküdardan Kadıköyüne giderken Haydarpaşa Entaniye hastahanesi dönemecini dönerken otomobil patinaj yapmış, arka tarafı hastahane duvarına, ön tarafı da elektrik direğine çarpmıştır. Bu çarpma neticesinde otomobil hasara uğramış, doktor Halid Ziya yanağından, yanında oturan arkadaşı doktor İsmet de dudağından yaralanmışlar ve tedavi altına alınmışlardır.

***

Kadıköyünde Kızıltoprakta, İstasyon çıkmazında 34 numarada Feridenin yanında hizmetci, Tanaş kızı Artuhi, İsmail oğlu Musa tarafından bıçakla bacağından yaralandığını iddia ile polise müracaat etmiştir. Musa yakalanmıştır.

***

Üsküdarda Hâkimiyeti Milliye caddesinde Halilin aşçı dükkânında kendisini bilmiyecek kadar sarhoş olarak yemek yiyen berber İbrahim mıvazenesini kaybederek düşmüş, başından yaralanmış, Haydarpaşa hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

***

Galatada Demirciler sokağında Marinonun 6 numaralı mermerci dükkânında çalışan Anastas çalışırken eline mermer düşmüş, yaralanmış, tedavi altına alınmıştır.

***

Ayvansarayda iplik fabrikasında çalışan ve Karagümrükte oturan Ali oğlu Mehmed çalıştığı makineye elini kaptırmış, yaralanmış, tedavi edilmek üzere Balat Musevi hastahanesine kaldırılmıştır.

***

Pangaltıda Hüseyin sokağında 161 numaralı evde oturan Hasan Basrinin sekiz yaşındaki çocuğu Mehmed Kudret, Harbiye caddesinden Şişli istikametine giden şoför Tevfik'in idaresindeki 11 numaralı hususî otomobilin çarpmasile kolundan yaralanmış, şoför yakalanmıştır.

SPOR

Atina Oyunlarında son gün nasıl geçti?

Büyük talihsizliklere rağmen üçüncü gelmemiz çocukların yüksek enerjileri sayesinde olmuştur

Atina (Hususî) — Bugün güneş batarken Balkan oyunlarının onuncusu da bitmiş olacak. Bu kıymetli saatleri yaşamak için elli bin meraklı Olempik stadın mermer tribünlerini doldurmuş, kızgın güneşe lâkayd, müsabakaları bekliyor.

Saat üçte Başvekil, biraz sonra yanında Veliahd olduğu halde Yunan kralı sahayı teşrif ediyorlar. Halk, bilhassa kralı pek candan alkışlıyor. Majeste Georges adım başında sağa sola selâm veriyor.

Halkın krallarını görmekten mütevellid heyecanı henüz dinmeden Yunanlıların emektar spikeri 110 metrecileri müsabakaya çağırıyor, şimdi stadda büsbütün başka bir heyecan havası esmeğe başlamıştır.

Bu yarışta en çok ümid bağladığımız Faik,seçmeyi çok iyi koşmasına rağmen finalde yorgun bir bitirişle ancak altıncı olabildi. Bununla beraber çizmeyi daha yeni çıkarıp çivilileri giymiş bir atletin bu neticeyi alması gayri tabiî değildir.

İkinci gündeki fena şansımız bugün de devam etmekte. Dün sakatlanan Melih 400 metreye ve ciride iştirak edemiyor. 400 metrede onun yerini Galibin ayağına kan çıbanı çıktığı için ancak Zare dolduruyor ve finale kalıyor.

Biraz sonra Zarenin diskalifye edildiğini duyuyoruz. Virajı dönerken kendi kulvartndan biraz dışarıya basmış.

Gören kolaylıkla seçmesini kazandığı 400 metrenin finalinde gayet rahat bir koşu yapıyor. En kuvvetli rakibleri olan ve önündeki kulvarlarda koşan iki Yunanlıyı o kadar tesir altında bırakmış ki, koşunun ilk yarısını Gören'nin yavaş koştuğunu bildikleri halde onu bekliyorlar.

Gören'e aldanmıyan bir Yugoslav var ki Türk rakibine ayni oyunla mukabele etti.

Her zaman Gören'in sürate geçtiği ikinci iki yüz metrede birden atak yaptı ve ortalığı allak bullak etti. Ne çare ki zekâsı nisbetinde kuvveti yok; altmış metre kala patladı. Yunanlı Strakos kuvvetli bir finiş yaptı ise de kendinden her cihetçe yüksek olan Gören'i yakalıyamadı. Böylece Yunanlıların en aristokrat dedikleri yarışları kazanmış olduk.

Yunan diskinde ve üç adımda uzun boylu izahat vermeğe lüzum yok. Zira bunları İngiltere gibi bir yerde Avrupanın en iyi atletlerini yenmiş iki adam kazanacak, ve kazandılar: Palamiotis ve Sylelas. Bizir Arat ve Abdürrahman birer dördüncülük kopardılar.

1500 metre başlıyor. Bizim Rıza ile Adnana karşı çok kuvvetli adamlar var: Ezcümle Yugoslav Gorsek ve Koşir, Yunanlı Velkopulo ve meşhur Rumen mukavemetçi Kristea.

Adnan birden başa geçiyor ve altı yüz metre sonra bütün kafileye yol veriyor. Bu esnada Rıza mutadı hilâfına en arkada kendine bir yer bulmuştur. Gorsek kafileyi sürüklüyor. Böylece üç tur koşuldu. 300 metre sonra koşu bitecek; atletlerde yorgunluk alâmetleri bariz bir şekilde görünüyor. İşte bu anda Rıza öne fırlıyor, aklı başına gelen Gorsek hemen Rızanın peşine takılıyor ve yırtınırcasına mesafeyi yutmağa çalışıyorlar. Rıza gittikçe açılıyor. Tam bu esnada kısa boylu Yugoslav Korpis kalabalıktan kurtulmağa çalışıyor ve ondan daha önde yer almış olan Yunanlı Velkopulos supl adımlarla Rızanın peşine düşüyor gittikçe yaklaşıyorlar 150 metre kala Rızanın yanına geliyorlar. Rıza düzlüklere aldanıp çok evvel finişe başlmanın cezasını Balkan şampiyonluğunu safça kaybederek çekiyor. Birinci ile arasındaki fark üç metredir.

4×100 bayrak yarışını bizden sıra ile Muzaffer, Nazmi, Halûk ve Gören koştu. Fena şekilde bayrak değiştirmek yüzünden dördüncü olduk. Halbuki bu yarışın ruhu bayrak değiştirmektir.

Puvan hesabında akla hayale gelmiyen hâdiselerin vukuu ile şimdi Rumenlerden gerideyiz. Maratonda Şevki koşuyu terketti. Bütün ümidimiz tecrübesiz koşucumuz Alide. Fakat bu ümid o kadar zayıf ki. Kiryakidis, Ragazos ve Rumen Gal halkın büyük tezahüratı içinde stada geldiler. Şimdi dördüncü bir Yugoslav gelir. Bize de bir puvanla Rumenlere geçildik diye dövünmek düşer.

Birden halk bağrışmağa başladı ve stadın büyük kapısında bizim forma gözüktü. Ali, yağız ve sempatik yüzünü buruşturmuş süratle geliyor ve ellerile işaret ederek bir tur daha döneyim mi diyor.

Muhittin sırıkta 3,70 i düşürerek bir üçüncülük kopardı. Hafta arasında dekatlonda 3.65 atlamıyarak bir Türkiye rekoru yapması ve bugün de 3.60 atlaması kendisi için seri bir terakkidir. Küçük Halid de 3.30 atladı.

Benim hesabıma göre Rumenlerin de bizim gibi 34 puvanı var. Şimdi sahada hakemlik yapan Yunanlıların meşhur rekordmeni Frangudis'e, daha emin olmak için, puvanları soruyorum. Birinci Yunanlılar 112, ikinci Yugoslavya 60, üçüncü Türkiye ve Rumanya imiş. Bir dakika sonra spiker bunu ilân ediyor.

—Fakat bizim üç şampiyonluğumuz var diyorum Frangudise, Rumenlerin ise bir birincilikleri var. Kıymetli Balkan rekortmeni cevab veriyor:

— O halde üçüncü sizsiniz.

Yanımızda bulunan Yugoslavların kafile başkanı da, tabiî diyerek tasdik ediyor.

Fakat merak edecek bir şey yok. İşte Bürhan Felek de bunu düşünmüş koşarak hakem heyetinin yanına geliyor ve ikaz ediyor.

Biraz sonra spiker Türkiyenin Rumanyayı geçtiğini ilân ederken biz de ilk defa kazandığımız bu muvaffakiyette şampiyonlarımız kadar âmil olan iki eski atleti, Semih ile Naiiliyi tebrik ediyoruz.

Bu sene Türk millî takımı 3 birincilik, 2 ikincilik, 4 üçüncülük ve sekiz dördüncülük gibi bir muvaffakiyet kazanmıştır ki misline mazide tesadüf edemeyiz. Üç defa millî marşımız çalınmış ve bayrağımız dokuz defa şeref direğine çekilmiştir.

Müsabakaların sonunda bazı spor severlerin koydukları kupaları şampiyonlara Kral bizzat vermiş ve hepsini ayrı ayrı tebrik etmiştir.

Füruzan Tekil

BİBLİYOGRAFYA

Türkiye Maarif Tarihi

Osmanbey Matbaası - İstanbul 1939 - Fiyatı 125 kuruş.

Osman Ergin epeyce evvel «Yazılması tasarlanmış ve birazı yazılmış, fakat basılamaz diye bir köşeye atılmış» olan bu eserini irfan âlemimize hediye etmekle bizi kendisine çok borçlu bırakıyor. Çünkü bugüne kadar bu mevzua dair pek az eser neşrolunmuştur. Nafi Atuf Kansu'nun iki cild «Maarif Tarihi» nden ve Hasan Âli Yücel'in Maarifimizin yalnız bir kolunu tetkik eden «Orta Öğretim» isimli değerli eserinden başkasını hatırlamıyoruz. Daha evvelce de ancak «Maarifi Umumiye Nezareti Tarihçesi Teşkilâtı ve İcraatı» basılmıştı.

Mekteblerin senelik hatıra albümü mahiyetinde olan ve içlerinde o mekteblerin tarihine aid malûmat bulunan bazı eserler daha varsa da toplu bir görüş mahsulü olmadığından onların bu âdâda ittihali doğru olmaz.

Osman Ergin'in bu eseri bilhassa İstanbuldaki mekteblerle ilim ve terbiye müesseselerine aid ise de şümulü çok daha geniştir.

Eser üç cild halinde beş kısımdır:

Birinci kısım: Arablaşma ve iskolâstik tedris devresidir. İstanbulun fethi tarihi olan 758 - 1453 den başlar, 1918 senesi sonuna kadar 465 sene sürer. Bu devir millî değil, daha ziyade dinidir. Hele türkçeye hiç kıymet verilmemiş, Türk'ün öz dili mekteblere ve medreselere asla sokulmamıştır.

İkinci kısım: Garblılaşma ve yenilik devridir. Bizde ilk garblılaşma hareketi tarihi sayılan 1187 - 1773 den 1923 e kadar 150 sene sürer. Bu devre de ne tamamile millî, ne tamamile dinî diyemiyeceğimiz gibi yine tam manasile garblılaşmak da sayamayız. Osmanlıca adı altında türkçe mekteblere girmiş, fakat arapça, farsça, fransızca ve ingilizce ile birlikte yaşamıştır.

Üçüncü kısım: Türkleşme ve milliyetçilik devridir. 1923 de ve Cümhuriyetle lâyiklik esasının kabulile başlar. Arapça ve farsça mekteb programlarından çıkarılmış, osmanlıca terkedilerek doğrudan doğruya açık ve sade türkçeye ehemmiyet ve kıymet verilmiştir.

Dördüncü kısım: Beş asır içinde bu şehirde kurulmuş ve yaşamış olan ilim ve terbiye müesseselerinden bahseder. Bu müesseseler de büsbütün ayrı bir tasnife tâbi tutulmuşlardır. Şu kadar var ki bunların dinle alâkası bulunanları birinci kısımda ve birinci cildde mektebler ve medreselerle birlikte gösterilmiştir.

Beşinci kısım: Mekteblerle müesseselerin mercilerinden ve idare tarzlarından kısaca bahseder.

Eserin neşrolunan bu birinci cildinin, eski kültürümüzü ve onları veren müesseseleri tahlil ettiğinden, tarihî değeri yüksektir.

İkinci cild ise bugünkü mekteblerin kuruluşunu, ilerleyişini ve yaşayışını gösterdiği için başlı başına bir İstanbul mektebleri tarihçesi sayılabilir ki hepimizi çok yakından alâkadar eder.

Üçüncü cild beş asırlık ilim ve terbiye müesseselerini ve bunlarla mektebleri idare eden makam ve mercileri çerçevesi içine almış olacaktır.

Kitaba her biri büyük ve tarihî bir mevzu olabilecek değerde bol bol haşiyeler de ilâve edilmiştir.

Osman Ergin'i tebrik eder ve bütün Maarif müntesiblerine bu eserden birer tane edinmelerini tavsiye ederiz.

Moskova - Sofya hava hattı

Moskova, 13 (A.A.) — Sovyetler Birliği ile Bulgaristan arasında bir hava mukavelesi yapmak ve Moskova - Sofya hava seferleri tesis etmek üzere burada müzakerelerde bulunmuş olan Bulgar albayı Boidef Sofya'ya dönmüştür.

Haber alındığına göre, nihaî anlaşmaya varılır varılmaz Moskovadaki Bulgar elçisi Antonoef derpiş olunan mukaveleyi imzalıyacaktır.

Ankara Borsasının

13 Birinciteşrin 1939 FİYATLARI			Açılış ve Kapanış
Londra	1	Sterlin	5.24
New-York	100	Dolar	129,83
Paris	100	Frank	2.96875
Milano	100	Liret	6.59125
Cenevre	100	İsviçre Fr.	29.20
Amsterdam	100	Florin	69.13
Berlin	100	Rayşmark	—
Brüksel	100	Belga	21.765
Atina	100	Drahmi	0.97
Sofya	100	Leva	1.5875
Prag	100	Çek Kor.	—
Madrid	100	Pezeta	13.1825
Varşova	100	Zloti	—
Budapeşte	100	Pengü	23.28875
Bükreş	100	Ley	0.9525
Belgrad	100	Dinar	2.495
Yokohama	100	Yen	30.6125
Stokholm	100	İsveç Kr.	31.005
Moskova	100	Ruble	—

ESHAM VE TAHVİLÂT	
Türk borcu I. peşin	19.40
Ergani	19.56
Anadolu Demiryolu Mümessil peşin	32.10
Merkez Bankası	98.—

İÇKİSİZ SAZ
BORSA KIRAATHANESİNDE
Ramazan münasebetile her akşam: Tanınmış san'atkârlardan müteşekkil mükemmel SAZ HEYETİ zengin programlarına devam edecektir. Kıraathanemiz nezih ailelerin salonudur.
Telefon : 22308

2 HAFTADAN BERİ BÜTÜN İSTANBUL HALKININ ALKIŞLADIĞI
MARIE ANTOINETTE
Şaheserler Şaheserinin
NORMA SHEARER — TYRONE POWER
Türkçe Sözlü Nüshası İPEK
Fransızca Nüshası MELEK
Sinemalarında Lâyık Olduğu Muvaaffakiyeti Kazanmaktadır.
DİKKAT: SEANSLAR 1.30 — 4 — 6.30 ve 9 da dır.
Bugün her iki sinemada sat 1.30 seansı tenzilâtlıdır.
İzmirlilere: Bu filmi türkçe sözlü Elhamra Sinemasında da muvaffakiyetle göstermektedir.

İKTISADÎ HARB

İngiliz Ve Fransız İktısadî Tazyiki Ne Gibi Neticeler Doğurabilir?

— 2 —

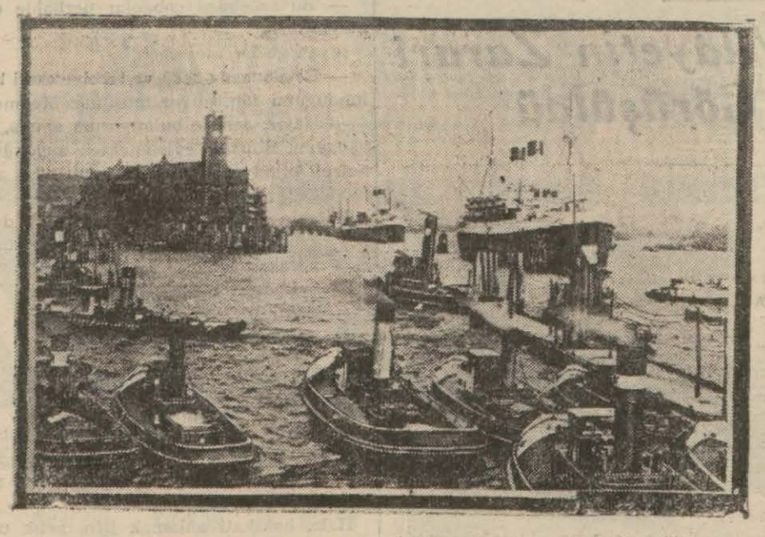

Almanyanın en mühim ihraç iskelesi olan Hamburg liman

YAZAN:
Raif N. Meto

Muhasara edilen "Alman kalesi,, mümkün mertebe fazla dayanmak çarelerini ararken bu kaleyi tamamen kuşatmağa çalışan İngiltere ve Fransanın takib ettikleri ve edebilecekleri iktısadî tazyik tedbirlerile muhtemel neticelerini de tetkik etmek lâzımdır. İngiltere ve Fransanın bilhassa iki cihete ehemmiyet verdiklerini görüyoruz:

a — Bugün ve yarın Almanya tarafından satın alınabilecek ham maddelerin Almanyaya nakline mâni olmak...

b — Almanyanın mücavir memleketlerden ham ve mamûl madde almasına mâni olmak..

Bugüne kadar Fransa ve İngiltere Almanyaya ham madde nakli ve idhaline bahrî abluka vasıtasile, kısmen olsun mâni olmuşlardır. Fakat bu abluka ta mdeğildir. Hattâ bu abluka nın yakin bir âtide tam olabilmesi de büyük güçlükler, belki de imkânsızlıklarla karşılaşacaktır.

Rusya ve kısmen İsveç yolu demek olan Baltık denizi Almanya için daimî olarak serbest kalacaktır.

Almanya şimdilik bitaraf kalan İtalya tarikile açık denizlerden, bunları ödeyebilmek şartile ve muvakkat bir zaman için, ham maddeler idhal edebilecektir. Kara yollarına gelince Rusya yolu Polonya vasıtasile açık olacak, Alman ekonomisi, Tuna nehri vesair vasıtalarla Balkanlarla da temasını muhafaza edebilecektir. Holanda, Belçika ve Danimarka ile Almanya arasındaki münasebetlerin de yine karadan temin edileceği tabiîdir.

Fakat ham madde nakli vasıtalarını ve yollarını kısmen olsun kapamağa muvaffak olacaklarını kuvvetle zannettiğimiz İngiltere ve Fransa Almanyaya diğer bir cihetten ağır bir darbe vurabilirler: Almanyaya komşu memleketlerin ham ve gıda maddelerini kendi hesablarına satın alabilirler. Bu hususda Almanya ile çok muvaffakiyetli bir yarışa da çıkarak bu memleketlerin eşyasını kredi, altın ile ödeyebilirler. Daha ileriye giderek bu eşyayı dünya fiyatlarına değil, değerlerinden daha yüksek fiyata alabilirler...

Daha şimdiden bu siyasetin İngiltereyi bütün kuvvetile teressüm ettirdiğini g örüyoruz. İngiltere ve Fransanın, dehhaş iktısadî ve malî membalarına güvenerek, Almanyaya ağır darbeler indirmeğe hazırlandıklarını ve hattâ indirmeğe bile başladıklarını görüyoruz.

Alman - İngiliz ve Fransız iktısadî mücadelesinin muhtemel neticelerine bilhassa işaret etmek isteriz. Yukarıda umumî hatlarını tebarüz ettirmeğe çalıştığımız bu mücadele, bugün değilse de çok yakın bir âtide muhariblerle bitaraflar arasında çetin ihtilâflar çıkarabileceğine hattâ bu ihtilâfların bazılarından yeni yeni harb sahneleri doğabileceğine inanıyoruz. Muahedelerin, paktların, her nevi lâfü güzafın hiç bir kıymeti olmadığı verilen sözün, hakkın ve adaletin hiç sayıldığı bir devirde başa herhangi bir belânın gelebileceğini kabul etmek lâzımdır. Denilebilir ki bugün altı, üstü zengin topraklara malik olmak adetâ bir tehlike teşkil etmektedir.

Ortalıkta hakkı, adaleti hiçe sayan millî ve siyasî menfaatleri her şeyin fevkinde tutan, küçük sayılan milletlerin hayat haklarını tanımıyan, akideler hâkim oldukça herkes için bir çok tehlikeler melhuz değil midir?

Bahrî ablukada olduğu gibi iktısadi ablukada tecrübe sahibi olan İngiltere Almanya ile, iktısadî cephede de çetin ve uzun bir mücadeleye çoktanberi hazırlanmış bu vadideki projeler daha sulh zamanında düşünülmüştür. İngiltere daha ileriye giderek birçok memleketlerde altın stokları vücude getirmiş iktısadî bir mücadelenin de imkânlarını hazırlamıştır.

Harb başlar başlamaz dünya şu sahne ile karşılaştı: Almanyaya ham demir ihrac edebilecek İsveçle Norveç, muhtelif ham, gıda ve mamûl madde satabilecek, Danimarka, Holanda, Belçika, Norveç ile Balkanlar, Almanya ile İngilterenin iktısadî mücadelesine şahid oldu.

Bu mücadelenin tezahürlerini evvelâ İsveçte görmeğe başladık. Almanyanın muhtaç olduğu ham demirin yüzde ellisini "senede 10 milyon ton,, temin eden İsveç bir hafta evvel İngilterenin şu teklifi ile karşılaştı: İhrac ettiğiniz ham demirin bir kısmını veya tamamını peşinen ödemek şartile almağa amadeyim..

Harb sanayiinde belki en büyük rolü oynıyan bu madde için yapılan bu teklifin ehemmiyeti gözden kaçabilir, İsveçin verebileceği müsbet veya menfi ve bilhassa müsbet bir cevabın tehlikeleri çok düşündürücü olmaz mı?. İsveç şimdilik susmayı tercih etti. Fakat bu sükût birçok sebeblerden dolayı uzun müddet devam edebilir mi?

İngiltere, Almanyaya ikinci ve çok mühim iktısadî taarruzunu yanıbaşımızda, Yugoslavyada da yaptı.

Harb başlar başlamaz Almanya Yugoslavya ile ticarî müzakerelere giriş ti ve Yugoslavyanın birçok ham maddelerini almağa talib oldu. Yugoslavya emtiasına mukabil de Alman emtiası teklif etti. Fakat Almanya Yugoslav emtiasının nakli için kendi vagonlarını gönderemediği gibi mamûl Alman emtiasının teslimi için, uzun vâdeler istiyordu.. Bu yüzden müzakere uzadı... Yugoslavya Almanyaya şu şartları koştu: **Mallarımı öde ve taşı.. Fakat derhal öde ve taşı...**

Bunun üzerine İngiltere de Yugoslavyaya müracaat etti ve bütün mallarının derhal ödenmek şartile İngiltere tarafından satın alınabileceğini bildirdi...

Almanya ile Yugoslavya, İngiltere ile Yugoslavya arasındaki müzakereler henüz bitmemiş olmakla beraber mallarını peşin ve değerile satın alacak tarafa satmak fikrinin Yugoslavyada gittikçe hâkim olduğunu görüyoruz.. Bu zihniyetin iktısadî ve hattâ siyasî ehemmiyeti gözden kaçamaz.. Şimdilik Yugoslavyada tesadüm eden Alman - İngiliz menfaatlerinin yarın Balkanlarda olsun, şimal memleketlerinde olsun çarpışacakları şüphesiz dir. Hattâ Rumanyada da ilk İngiliz - Alman iktısadi çarpışmalarına şahid olmağa başladık... Büyük bir buğday partisinin "200 bin ton,, beynelmilel piyasadan yüzde otuz fazlasile Fransa tarafından satın alındığı haber verilmektedir ki bunun ehemmiyeti meydandadır.

Fakat bununla beraber bitaraf memleketlerdeki İngiliz - Fransız, Alman iktısadî çarpışmasının imkânları ve neticeleri bu memleketlerin coğrafî vaziyetleri, kuvvetlerile çok yakından alâkadardır. Bu takdirde Fransa ve İngilterenin olduğu gibi bilhassa Almanyanın mal satın alabilmek için muhtelif çarelere başvuracağı ve, hattâ bazı siyasî mütavassıtlardan da istifade etmeğe çalışacağı muhakkak gibidir.

Biz memleketimizin serbest ticaret sistemine bağlı kalacağına asla şüphe etmiyoruz. Vaziyeti coğrafiyemiz bu hususda çok müsaid olduğu gibi siyasî vaziyetimizin de Türkiyeye azamî ve herkesden ziyade serbestii hareket imkânını verdiğine mutlak surette kaniiz. Mallarımızı dilediğimize satmak hakkımızın da muvaffakiyetle müdafaa edildiğine ve daima edileceğine de eminiz...

Bununla beraber harbin Türkiye için de hususî şartlar doğurduğunu kabul etmek lâzımdır. Bunları diğer bir yazımızda izah etmeğe çalışacağız .

Raif N. Meto

Türkçeye çeviren: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

BURJUVAZİ VE AMELE

— 14 —

Burada da doğru bir psikoloji var.

Şantiyede, fabrikada, içtima yerlerinde ve mitinglerde dehşet ve korku, ayni derecede bir dehşet ve korku kendisine yolu kapamazsa, zaten tam bir muvaffakiyet temin edecektir.

O zaman, muhakkak ki parti avaz avaz bağırmağa başlıyacak, istikametini değiştirerek, biraz evvel tezlil ve tezyif ettiği Devletin otoritesine sığınacaktır. Çok kere de, umumî telâş ve kararsızlık arasında, maksadına nail olacaktır. Çünkü daima gibi bir kaç büyük memur bulunacak ki korkulan düşmanın istikbalde belki iyi muamelesini temin gibi boş bir ümid uğrunda, bu dünya vebasına muhalefet edenleri parçalamak hususunda ona şimdi yardım edecektir.

Böyle bir muvaffakiyet, gerek tarafdarları, gerek aleyhdarları nezdinde, halk kitlesine ne tesir hasıl esed?Bunu, halkın ruhunu kitablara göre değil de hayata göre tanıyanlardır ki takdir edebilirler. Elde edilen muvaffakiyet tarafdarlar arasında, davalarının nakkının bir zaferi gibi telâkki edilirken, çok kere, mağlûp muarızlar müstakbel mukavemetin muvaffakiyet ümidlerini kaybederler.

Bedenî tedhiş usullerini öğrendikçe, buna maruz kalan kalabalığa karşı duyduğum müsamahakârlık arttı.

Beni kavmime iade ettiklerinden ve elebaşıları ile kurbanları ayırd etmeyi bana öğrettiklerinden dolayı o zamanki ıztırablarıma hamdediyorum.

Çünkü, yollarını şaşırmış olan bu adamların birer kurban olduklarını teslim etmelidir. Şimdi bu "asağı,, sınıfların ruhunu birkaç çizgi ile tersime çalışırsam, bu derinliklerde hâlâ bir aydınlık bulduğumu söylemediğim takdirde, vücude gelecek tablo yanlış olacaktır. Ben orda nadir birtakım fedakârlık hislerine sadık arkadaşlaıklara, harikulâde itidâllere ve tevazu ile dolu çekingenliklere tesadüf ettim. Bu bilhassa biraz yaşlı amelelerde görülüyordu. Yeni nesillerde ve bilhassa büyük şehrin tesirile, bu faziletler gittikçe kayboluyorsa da, hâlâ daha birçok gençler görülüyor ki bunlarda esas itibarile selim bir fıtrat hayatın mutad kötülüklerine galib bulunuyorlar. Kalb meziyetlerile dolu olan bu iyi insanlar siyasî faaliyetlerinin müzaharetini kavmimizin can düşmanlarına bahşediyorlarsa bu onların mezheblerinin bütün habasetlerini anlamamalarından, anlamaktan âciz bulunmalarından ileri geliyor. Çünkü kimse onlarla meşgul olmak zahmetini ihtiyar etmemiştir. Çünkü onlardaki ilk mukavemet iradesine nazaran sosyal sürüklenmeler daha kuvvetli olmuştur. Sefalet günün birinde onları ele geçirerek Sosyal - Demokrasi ordugâhına itmiştir.

Burjuvazi, amelelerin en meşru surette insani olan taleblerine bile, gayet beceriksiz ve gayet ahlâksız bir surette, binlerce defalar mukavemet gösterdiği ve böyle bir vaziyetten bir menfaat de elde etmediği ve etmek ümidini beslemediği için, namuslu amele, sendika teşkilâtı ile, siyasete doğru sürüklenmiştir.

Başlangıçta, milyonlarca işçi muhakkak ki kalblerinin derinliğinde Sosyal - Demokrasiye düşman idiler. Fakat mukavemetleri, manasız şerait içinde, defalarca mağlûb oldu. Burjuva partiler ise her türlü sosyal davalara karşı vaziyet alıyorlardı. Amelelerin hayat şartlarını ıslâh için bir teşebbüste bulunmağa karşı bu muhalefet: Makineler üzerinde emniyet tedbirleri almaktan imtina, çocukların ve kadınların çalışmala - rını - hiç olmazsa kadınların gebelik zamanları için - bir usule tâbi tutmaktan imtina, halk kitlelerini Sosyal - Demokrasinin ağları içine düşürdü. Sosyal - Demokrasi bu kadar müessif bir siyasî düşünceye delâlet eden bu vakaların her birinden minnettarane istifade ediyordu. Burjuva partiler o zamanki hatalarını hiç bir vakit tamir edemiyeceklerdir. Çünkü bütün sosyal ıslahata mümanaat göstermekle kin tohumu ekmişlerdir. Halkın can düşmanlarının iddialarına yani işçiler âleminin menfaatlerini yalnız Sosyal - Demokrat partisinin müdafaa ettiği yolundaki sözlere onlar zahiren hak vermişlerdir.

İşte sendikalara hakikaten teşekkül imkânını veren ahlâkî temeller bu suretle atıldı. Bu teşkilât artık siyasî Sosyal - Demok - rat partisinin en birinci tarafdar toplar kuvvetini vücude getirecekti.

Viyanada yetiştiğim seneler zarfında, ben, ister istemez, sendika meselesi hakkında bir vaziyet almak mecburiyetinde kaldım.

Sendikayı Sosyal - Demokrat partisinin ayrılmak kabul etmez bir esaslı cüz'ü telâkki ettiğim için verdiğim karar serî oldu ve yanlış oldu!

Tabiî, çarçabuk fikir değiştirdim.

Bu esaslı meseleler de, mukadderat sözlerimi açacaktı.

İlk hükmüm tamamen altüst oldu.

Amele için sosyal haklarını müdafaa etmek ve daha iyi hayat şartları uğrunda mücadele eylemek vasıtası olacak sendikalarla sınıflar arasında siyasî mücadele partisine âlet hizmetini görecek sendikalar arasında bir fark gözetmeyi öğrendiğim zaman yirmi yaşında idim.

Sosyal - Demokrasi sendika hareketinin muazzam ehemmiyetini anladı. Bunu kendi davasına ilhak ederek muvaffakiyetini temin etti. Burjuvazi ise, bu işin kıymetini tahmin edememek yüzünden siyasî mevkiini elden kaçırdı. Filhakika küstahane bir veto ile bu hareketin mantıkî inkişafına mani olabileceğini ve onu mantıksızlıklara sevkedeceğini zannetti. Halbuki sendika hareketinin, mahiyeti iktızası, vatan fikrini tahrib ettiğini iddia eylemek manasız ve yanlıştır.

Bilâkis. Sendika faaliyeti milletin direklerinden biri olan bir sınıfın sosyal servisini yükseltmek gayesini takib ederse vatan ve Devlet aleyhinde hareket etmiş olmaz. İcraatı kelimenin en iyi manasile **millî** olur. Müşterek millî bir terbiye için behemehal elzem olan sosyal şartları vücude getirerek vatanın minnettarlığına istihkak kesbeder. Bunun gibi, halkın fizik ve ahlâkî sefaletlerinin sebeblerine hücum ederek onu sosyal yaralarından iyi eder ve tekrar sıhhat haline getirir.

Binaenaleyh, sendika faaliyeti behemehal lâzım mıdır diye sormak fazla bir şeydir.

Sosyal anlayışdan mahrum yahud hak ve adalet hissinden âzade iş adamları bulundukça halkımızın mütemmim bir cüz'ü olan müstahdemlerimiz tek bir teşebbüsün hırsına veya mantıksızlığına karşı cemaatin menfaatlerini müdafaa hakkına ve vazifesine malik olacaklardır. Çünkü halkta sadakat ve itimadı muhafaza etmek, sıhhati kurtarmak gibi, millet menfaatine uygun hareket etmektir.

Birtakım ahlâksız iş adamları kendilerini millî cemaate yabancı hissederlerse, ve bir sınıfın fizik ve ahlâkî sıhhatini tehdir eylerlerse onların hırs ve tamaları ve kayıdsızlıkları memlekin istikbali üzerinde menhus bir tesir yapar.

Böyle bir tekâmülün sebeblerini bertaraf etmek şüphe yok ki milletin takdirine liyakat kesbetmektir.

Bu münasebetle, herkesin kurban olduğunu zannettiği hakikî yahud hayalî haksızlıklardan istediği neticeleri istihraçda serbest olduğu yolunda bir şey söylenmesin. Hayır: Bu, dikkati başka tarafa çevirmek için bir harb hud'asıdır. Sosyal hayata engel olan şeylerin kâffesini mahvetmek millî menfaat iktizasından mıdır, değil midir? Buna evet denilecekse, muvaffakiyeti temin edecek silâhlarla harbetmek lâzımdır. Halbuki münferid bir hareket hiç bir zaman büyük bir iş adamının kudretine engel teşkil edemez. Filhakika, mesele hakkı galib kılmak değildir.

(Devamı var)

SULTAN AZİZ NASIL PEHLİVAN OLDU?

No: 69

YAZAN : *M. Sami KARAYEL*

Sonra; veliahdi gözünün önüne getiriyor... Onun dev cüssesile kaptanı mukayese ediyor ve yine şöyle düşünüyordu:

— Hele, şuna bak... Aziz efendinin dörtle üçü olan bu adam kalkmış da Arnavutoğluna başpehlivanlıktan bahsediyor...

Kaptan; rakının verdiği hızla daha yüksekten atıyordu:

— Bu, İstangullular... Ne biçim adamlar ağam be!.. Bizim salatada yediğimiz zeytinyağını vücudlerine vurup öyle güreşiyorlar...

— .....

— Hiç böyle, salata gibi güreş olur mu?

— Adetleri böyle demek...

— İnsan dediğin bizim gibi kupkuru güreşir...

— .....

— Bunların güreşi cambazlık ağam be!.

— .....

— Ben, bu herifleri yağlı olmasalar bir elde yeniveririm Alimallah!..

— .....

— Veliahd Aziz efendinin bir başpehlivanı varmış... Onu çok methediyorlar..

— .....

— İsmi Arnavutoğlu imiş... Amma, asen Kastamonulu imiş...

— Çok yağız bir adam diyorlar ona ... Bilmem siz işittiniz mi?.

— Evet; böyle bir pehlivan işittim..

— Acaba, o da mı yağlanıyor dersiniz?

— Bilmem...

— Amma, Kastamonululular, yağlanmazlar... Onlar da bizim gibi kupkuru güreşirler... Karakucak varken ne lâzım yağlanmak...

— .....

— İstangullıların yağı çok... Anadolu uşağı yemek pişirmek için yağ bulamazken onlar, üste de vücudlerine sürüyorlar.

— .....

— Ağam, sizin neye merakınız vardır ki ?.. Sigara içmezsiniz, rakı çekmezsiniz, avdan anlamazsınız, güreşten konuşmazsınız...

— Biz çiftçiyiz... İşte okadar...

— İneboluda bu hafta büyük bir düğün var... At oynatıp, destiye kurşun atacaklar, pehlivanlar güreşecek...

— Büyük bir düğün demek...

— Evet, zenginlerden birisinin...

— .....

— Bu düğünde ben de güreşeceğim..

— Çok âlâ...

— İneboluya çıktığımızın ertesi gün o-

— Desenize ben de bulunacağım..

— Tabii... Nasıl olsa bir gün sonra hareket edeceksiniz..

— Güreşinizi göreceğiz kaptan..

— Bak, göreceksiniz meydanı temizliyeceğim..

— Bari, çok rakı içmeyiniz...

— Yok, hiç bir şey yapmaz.. Korkma ağam, süpürürüm meydanı ben...

— İyi pehlivanlar gelecek mi dersin?

— Ne diyorsunuz?.. Kastamonunun hep iyi pehlivanları gelecek..

— Çok güzel...

— Ağam, Taşköprüden, Tosyadan çok iyi pehlivan çıkar değil mi?

— Evet... İşte, ben bunların hepsini süpüreceğim..

— .....

Buraya kadar sabreden Arnavutoğlu, söz kendi vilâyetine taallûk eder etmez olduğu yerden gayriihtiyarî doğruldu. Ve kaşlarını çatarak:

— Maşallah, çok yaman bir pehlivansınız...

— Elbet de!...

Diyerek, bazularını, ensesini elile yoklıyarak Arnavutoğluna:

— Bak, bunlara ağam... dedi.

Ve.. mağrurane bir eda ile:

— Ağam; bana İnebolulu deli Hasan pehlivan, derler.

Diyerek böbürlendi. Arnavutoğlu, fena halde içerlemişti. Fakat, sükûnetini muhafaza etti.

Kaptanın delice konuşmalarını dinliyen kay hademesinin de tahammülü kalmamıştı. Lâkin, efendisinin çok sakin kaldığını görünce o da, sessizlendi. Ve, alay eder bir tavırla kaptanın suratına bakakaldı.

Ve, içinden de şu yolda düşünüyordu:

— Ah, şu Arnavutoğlu, İnebolu düğününde meydana çıkarak şu herifin ağzının tadını verse...

***

Hava, bütün gece fırtınasız, sakin geçti. Arnavutoğlu ve ağası, yatsı namazından sonra kaptanı olduğu yerde bırakarak yataklarına gelmişlerdi.

Arnavutoğlu; ambara yatmağa indiği zaman, ağa dayanamadı. Gülerek:

— Pehlivan, kaptanın konuştukları nasıl?..

— İyi...

— O da pehlivanım sanıyor kendini.

— Olabilir ya; belki pehlivandır..

— Hiç püfür püfür çubuk çeken, rakı içen bir adam pehlivan olur mu?

— Olmaz amma, pehlivanım diyor ya!.

— Hem de İnebolu ve civarının baş pehlivanı imiş.

— Etrafda adam kalmayınca baş olmuş demek..

— Pehlivanım; ya sizin Arnavutoğlu olduğunuzu bilseydi..

— Sakın ha bir şey söyliyeyim deme..

— Hayır pehlivanım..

— Neme lâzım bizim... Dinler, gelip geçeriz...

— Pehlivanım, bu herife bir ders vermek lâzım..

— Lüzumu yok.

—Bakınız Kastamonululara da taş attı.

— Olabilir...

— Güreşi göreceğiz demek..

— E.. çıkar çıkmaz olacağına nazaran göreceğiz..

— Bakalım kaptan ne yapacak?

— Dediğim gibi, etrafda adam olmadığından belki baş sahibi olmuştur.

— Kastamonuda şimdi iyi güreşçi yok mu?..

— Vardır...

— Bu, kaptanı yenemiyorlar mı?

— Benim bildiğim kaptanı yener...

— İsmi ne pehlivanım?

— Sazlıoğlu...

— Kaç okkalık bir adam..

— Ülen sen de mi okka ile güreşildığına kanisin?..

— Hayır pehlivanım, yani iyi güreşçi mi demek istiyorum?

— Sazlı, yüz okkalık bir pehlivandır; ve çok güreşçidir..

(Devamı var)

Büyük Anketimiz

Fikretin Eserlerini Mi Yakalım, Heykelini Mi Dikelim?

Dr. E. Kemal Hekimoğlu Diyor ki:

Bizim İçin Fikret, Fikri Hür, İrfanı Hür, Vicdanı Hür Yegâne Şairdir

Abdülhamidin otuz üç senelik meşum saltanatına bugün sadece «istibdad devri» deyip geçiyoruz. Fakat o asırlardan uzun ve karanlıklardan daha gür ve nankör olan zamanlarda otuz beş milyonluk bir kitle içinde — Namık Kemal - den sonra yalnız bir adamın sesini duymuştuk.

Meşrutiyet geldi. Temiz bir nasiye olarak ölülerin fotoğraflarını millete göstermeğe mecbur kaldık. Hürriyet kahramanlarımız birçok sene evvel boğdurulan Mitat Paşa ile Namık Kemalin bayrağı altında -o da kısa bir müddet- bize pişiva olabildiler. Bir gün geldi ki: Enver Paşa Enver Beyi; hadisat hürriyet ve meşrutiyeti manen öldürdü...

Bu devrede yine tek bir adamın sesini işitebildik.

Her iki devrin gök yüzünü bile kirleten levsi ve hasedi içinde yalnız bu ses yüksek kayalardan dökülen şellâleler gibi temiz ve berraktı. Aksaraydaki evinden Âşiyandaki ölüm yatağına kadar bu cesur sesin en küçük bir ihtizazında hiç bir gün müral bir «evet» duymadık. Bu itibarla ve her telâkkiye karşı Tevfik Fikreti dün bugüne tertemiz ve yeşil Âşiyan kara toprağa dipdiri tevdi etti.

İçimizde o zamanları bu şekilde yaşamış kimselerin adedi parmakla sayılacak kadar az olduğuna göre: Fikreti yadırgıyanların ekseriyet teşkil edeceği hatıra gelebilir ve bunlar isterlerse onun eserlerini de yakabilirler.

Yalnız her milletin mukaddesatını sakladığı bir hafızası vardır ki: Bunun yazılmış kısmı tarihini, gayri mektubi aksamı da mefahirini ihtiva eder. Bu iki kısım içinde: Türk milleti Fikrete lâyık olduğu kıymeti vermiştir ve artık bunu sarsmağa çalışmak beyhudedir.

Şair Fikrete gelince:

Hâmid, Cenab, Nazif gibi kuvvetli ve nümtaz şahsiyetler arasında bile Rübabı Şikeste müellifi büyük, küçük herkesin beğendiği bir nâzımdı. Bugün bile dillerde dolaşan şirleri onun ölmediğini isbat ediyor. Lisan ne kadar değişmiş olsa bile âhenk ve musikisi yerinde duruyor. Küçük mekteb çocuklarımızın ağzında:

«Terennüm eyliyor sesin.....
.....
Ne ruhsun bilir misin?»

Mısraları şiirden ziyade bir musiki gibi akıp gidiyor. Onu bu neslin yavruları da seviyorlar; söylüyorlar.. Demek ki şair Fikret henüz aramızda yaşıyor ve daha da yaşıyacaktır.

Maamafih bu hususdaki kat'i tenkid ve kararı edebiyat hocalarile salâhiyettar zevata bırakalım.

Bizim için Fikret.. Fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür yegâne şairdi...

Ölümünden sonra boş kalan yerini maalesef henüz dolduran da olmadı...

Dr. Esad Kemal Hekimoğlu

⌘ ⌘ ⌘

Fikret iyi şiir yazardı, fakat katiyen bir dâhi değildir

Sayın Bayım;

Gazetenizin 6/10/939 tarihli nüshasında Receb Kâni imzasile çıkan yazıyı dikkatle okudum. Yazıda Fikretin birtakım meziyetleri -tabii yazana göre- sayılıyor ve gençlere ebedî bir nümunei imtisal olmak üzere ithaf edilecek birçok heykellerinin dikilmesi söyleniyor. Düşündüm: Acaba bu millete Tevfik Fikretten evvel ondan daha büyük hizmetler yapmış adam yok mudur? Bence Fikret belki iyi şiir yazardı; fakat hiç bir zaman hiçbir münevver, hiçbir genç Fikrete dâhi diyecek kadar saçma bir şey söyliyemez. Ve hiçbir genç hiçbir şiirden ve adamdan anlıyan insanda Fikretin alnına milliyet damgasını vuramaz. Bize Sisi veren şairi severiz, fakat, kolej için çalışan bir adamı katiyen sevmeyiz. Tekrar ediyorum: Fikreti «Sis» ile sevdik ve kolej meselesile kaybettik.

Receb Kâninin yazdığı gibi her önümüze gelenin heykelini dikecek olursak caddeler meydanlar heykel almaz. Heykeli dikilecek adam ancak bir dâhi kimsenin yapmadığı bir şeyi yapmış olan bir kimse olabilir. Yoksa basit bir şairin basit bir edibin, basit bir şahsiyetin heykelini dikemeyiz. Fikretin - şiirlerile milli şairdir denildiği için -heykelini dikmek lâzım gelirse bu işi onun kadar Mehmed Emin de yapmıştır. Mehmed Eminin heykelini dikmek ne kadar gülünç olursa Tevfik Fikretinkini de dikmek o kadar gülünçtür.

Daha bu millet için kendini zindanlarda «hürriyet, hürriyet!» diye bağıra bağıra feda eden, bu millet için şiir yazan Namık Kemal'in heykelini dikemedik. Daha Çanakkale şehitlerine koca bir âbide kuran herkesin dudağında dolaşan dünyanın her yerinde hürmetle dinlenen milli marşımızı yazan Âkifin heykelini dikemedik.

Receb Kâni, Tevfik Fikretin bir heykeline razı olmayıp birçok heykelinin gençlere nümune olarak yaptırılmasını istiyor.

Bugünkü gençlik Fikreti kendine örnek tutarsa - şiir cephesinden - belki basit bir yükseliş sezebilir. Fakat ahlâk cebhesinden örnek tutacak olursak sonsuz bir uçurumun boşluğunda bulun kendini.

Evinin Amerikalılara satılması meselesine gelince bunda üzülünecek bir şey yoktur. Kendi mallarını kendileri alıyorlar. Onlar Fikreti bize satmışlardı şimdi bizden alıyorlar.

Son sözüm: Fikret katiyen millî şiir yazmadı. Onun sözleri iki üç basma kalıp kelimeden ibaretti. Fikret katiyen fazilet sahibi bir adam değildi. Eğer böyle olsaydı, haysiyetini bir ecnebi mektebin ayakları altına atacak kadar alçalmazdı. Fikret şiir noktai nazarından iyi bir şair olarak sayılabilir. Fikretten evvel heykellerini dikeceğimiz çok insan vardır. Maazallah heykelini dikecek başka şahsiyetler bulunmayıp ta Fikretin heykeli dikilseydi korkarım ki Receb Kâni ve birçokları «Dünya edebiyatına yenilik getire ndünya edebiyatında inkılâb yapan Fikret» diye heykelin altına yazdıracaklardı.

Abdülkadir Ceyhun

Konyada gülünç bir vak'a

Konya, 10 (Hususî) — Burada pazar günü saat 4.30 raddelerinde müessif bir hâdise cereyan etmiştir.

Üç tane talebe boyanmakta olan bir apartmanın altından geçerlerken boyacı ustası Mehmedin dikkatsizliği yüzünden bir teneke yağlıboya bunların üzerine dökülmüştür. Çocuklar baştanbaşa beyaza boyanmışlardır. Hâdise müessif olmaktan ziyade gülünç olmuştur. Boyacı Mehmed mahkemeye verilmiş ve tedbirsizlik suçundan mahkûm olmuştur.

İstanbul P. T. T. Müdürlnğünden:

Müteahhidin, taahhüdünü yapamamasından dolayı zararı nam ve hesabına olmak üzere Pendik P. T. T. Merkez binası tamirat ve tadilât işi, açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 1/11/939 çarşamba saat 15 de B. Postahane binası birinci katta P.T.T. müdürlüğü odasında alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Keşif bedeli (1490) lira (44) kuruş, muvakkat teminat (112) liradır .

Taliblerin keşif ve şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idarî kalem levazım kısmına, eksiltme gününden en az 8 gün evvel en az (1000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetinden alınmış ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzlarile birlikte eksiltme günü ve saatinde komisyona müracaatları. «8356»

Devlet Demiryolları İlânları

Muhammen bedeli 1000 lira olan elektrik motörlü Santrifuj pompa, komple elektrik tesisatı, yangın ve patlama tehlikesine karşı lâzım olan emniyet tesisatı malzemesi, hortum, boru vesaireden mürekkeb benzin boşaltma tesisatı malzemesi 18/10/1939 çarşamba günü saat 15 te Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 75 liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat (14) de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. «7845»

* * *

Muhammen bedeli 2470 lira olan 1 adet 4 tonluk kamyon 25/10/939 çarşamba günü saat (11,30) on bir buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 185 lira 25 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır. Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. «8215»

YURDDA SABAH

Kayseride Kaymakamlar Bir Toplantı Yaptılar

Bu Toplantıda Vilâyetin Zarurî İhtiyaçları Görüşüldü

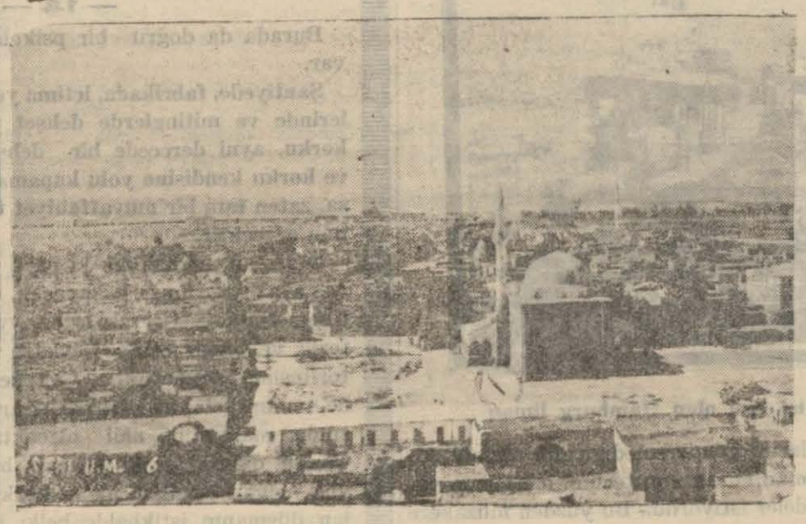

Kayseriden umumî bir görünüş

Kayseri 12 (Hususî) — Bu ayın onuncu günü kıymetli valimiz Bay Şefik Refik Soyer'in riyasetleri altında, idarî iş beraberliğini temin maksadile, idare şubesi âmirleri, kaza kaymakamları ve merkeze bağlı nahiye müdürlerinin iştirakile idare heyeti odasında topluca bir görüşme yapılmıştır.

Vilâyet idare şubesi âmirleri bu toplantıyı takib edecekler ve programın kendi şubesine taallûk eden maddelerinin konuşulmasına iştirak edeceklerdir.

Programın büyük bir kısmını köy ve köy kalkınması teşkil etmektedir.

Program dahilindeki mesail üzerinde çok kıymetli kararlar verece - ğinden emin olduğumuz toplantının üç gün devam edeceğini ve şu esasların görüşüleceğini haber aldık.

Bu toplantılarda şunlar konuşulmuştur:

Kaza ve nahiyelerden gelen raporların okunması, köy sağlığı, köyde kültür, ziraat, ekonomi ve istihsalâtın satılması.

Köy yolları, köyde imar ve temizlik, orta malı temini, köy imecesi ve bütçesinin tanzimi, köde emniyet ve asayiş durumu.

İdare makamlarının diğer dairelerle münasebatı, idare makamları - nın ve diğer dairelerin halkla münasebeti, idarede yazı işlerinin azaltılması ve idare teşkilâtı hakkında teklifler görüşülecektir.

Kıymetli valimizin vilâyetimizi teşriflerinden beri, kaza, nahiye ve köylerimizde yapmış oldukları tetkikler neticesinde lüzumlu gördükleri bu toplantı gerek idarî teşkilâtta ve gerek köy kalkınmasında esaslı bir adım olacaktır.

Bu itibarla, köylü ile yakından temas eden ve onlara candan alâka gösteren, valimizin bu teşebbüsleri halkımız arasında derin bir sevinç uyandırmıştır.

Kız Enstitüsü bu ayın 15 inde açılıyor

Kayseri 11 (Hususî) — Şehrimizde açılacak olan Kız enstitüsü -henüz ders levazimatı ve mektebin dahilî tesisatı tamamlanmadığı için- ancak bu ayın on beşinde açılacak ve tedrisata başlıyacaktır. Mektebin öğretmenler kadrosu tamamlanmış ve tayin edilen öğretmenler şehrimize gelmiye başlamışlardır. Yalnız müdireliğe kimin tayin edileceği kat'iyetle belli değildir. Mektebe bugüne kadar kaydolunan talebe adedi -25 i akşam dershanesi talebesi olmak üzere- ceman 150 yi bulmuştur.

Kayseri Valisinin tetkikleri

Kayseri 11 (Hususî) — Kayseri - Kırşehir yolunun kısa bir zamanda iyi şose haline getirilmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır. 6/10/939 cuma günü, vali Şefik Refik Soyer, refakatlerinde Nafıa müdürü bulunduğu halde yol inşaat mahallini gezmişler ve kıymetli direktifler vermişlerdir.

Bursada Kültür İşleri

Bursa Maarif Müdürü Fâkir

Bursa 12 (A.A.) — Bugün Maarif Müdürümüz Bay Fâkir Erdem'in başkanlığı altında; lise, orta ve meslekî okullar direktörleri maarif dairesinde toplanarak talebe ve öğretmen durumu üzerinde görüşmüşler ve henüz öğretmen tayin edilmiyen derslerin okutulması için gereken tedbirleri almışlardır.

Bir caninin muhakemesi

Bursa, 12 (Hususî) — Bundan yirmi gün evvel Orhangazinin Gürlei Müslim köyündeki cinayetin muhakemesine dün ağırcezada başlandı.

Katil 32 yaşlarında Halil oğlu Mehmed Gülmez ayni köyden karısının amcası İsmail Şahini köy kahvesinde tabanca ile öldürmüştür. Vak'a yerinde bulunan altı şahid dinlenilmiştir. Müdafaa şahidlerinin celbi için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Koyunlarda çiçek hastalığı var

Bursa 12 (Hususî) — Vilâyet Baytar Başmüdürü Kemal, çiçek hastalığına tutulmuş hayvanlara aşı yapmak üzere bugün Akçalar köyüne hareket etmişlerdir. Hastalık ile yakından alâkadar olmaktadırlar.

1938 yılında 161139 muhtelif cins hayvana aşı yapılmıştır.

Erzincanda Trahom mücadelesi

Erzincan 11 (Hususî) — Erzincanda trahom nisbetini tesbit için Sıhhat Vekâletinin emirlerile Sivas Nümune hastanesi göz mütehassısı Lûtfi buraya gelmiştir. Bu maksatla evvelâ mekteb talebelerinin gözlerini muayeneye başlamıştır. Bin kişi kadar da halktan muayene edecektir. Mücadeleye lüzum olup olmadığı muayene neticesinde anlaşılacaktır. Şayet lüzum görülürse Vekâlet buraya bir mücadele heyeti gönderecektir.

Erzincanda Parti kongreleri toplanıyor

Erzincan 11 (Hususî) — C. H. P. yıllık kongrelerine başlamıştır. Bu yıl için yapılması lâzımgelen ocak, nahiye, kaza kongre günleri Parti müfettişi ve Balıkesir mebusu Bay Muzaffer Akpınarın huzurile vilâyet idare heyetince tesbit edilmiştir.

No. 13 **Nakleden : ÜLVİYE SAKAR**

— Böyle düşünmeniz bana bir nevi iltifat oluyor efendim.

— Bugün kraliçeler artık çobanlarla evlenmiyor zannedersem.

— Bu sebebden çobanlar herhalde çok mesuddurlar.

Siyah gözler ateş saçtı.

— Cevabınızda zekâ ve terbiye eseri bulunduğunu zannediyor musunuz Mehmed?

— Hayır, ben de bulmıyorum amma, ne yapayım. Bilhassa evlenmekten duyduğum nefreti bilmiyen bir kimse bunu nasıl anlıyabilir?

Halenin duymağa başladığı hiddet, derhal kayboluverdi. Şoförün son sözleri üzerine merakı uyanarak sordu:

— Evli değil misiniz Mehmed?

— Hayır...

— Hakikaten bekâr mısınız?.

— Tabii...

— Peki amma, geçen gün birisi, bir kadınla beraber yaşadığınızı söylüyordu.

— Yanlış söylemişler, tamamile yalnız yaşıyorum.

— Nasıl olur, sizi genç, çok güzel ve şık bir kadınla birlikte görmüşler...

Hale, hakikati anlamak için, artık uydurma haberler çıkartmağa başlamıştı.

Şoförün yüzünde bir hayret eseri göründü. Acaba hangi genç kadın için imalarda bulunduğunu hatırlamak için zihnini yordu.

Bir saniye düşünceden sonra: — Bunu bir türlü hatırlıyamıyorum, dedi, yalnız müsbet olan bir şey varsa, o da istikbal hakkındaki projelerime henüz hiç bir kadını karıştırmış değilim.

— Demek, çoban, kendisini çağıracak kraliçeyi bekliyor?

— O kadının beni bağlaması için çok güzel olması lâzım... Serbest yaşamak hususundaki arzumu söyledim... Ben esaret altına giremem.

Kendisini hangi şeytanın sevkettiğini bir türlü bilemiyen Hale: — Adam sizde, zengin.. güzel bir kadın... diye söze başladı.

Mehmed titredi. Genç kız neden böyle tahminlerde bulunuyordu? Bu yersiz sözlere cevab vermemeği tercih etti ve sustu.

Nihayet Hale, şoförün cevab vermediğini görerek: — Haydi yemek zamanı geldi, hazırlanmak için ancak vaktim var, dedi. Öğleden sonra bir yere çıkmıyacağım, serbestsiniz.

Tam ayrılacağı sırada: — Bu akşam yalıda ziyafet var. Babam, benimle evlenmek istiyen zengin ve mevki sahibi birisini gösterecek, dedi.

Mehmedin yüzünden hafif bir hüzün gölgesi geldi geçti ve dudaklarındaki tebessümü söndürdü.

— Büyük bir mevki sahibi... Parası da var... Size bunlarla birlikte biraz da saadet dilerim küçük hanım!...

Bu sade sözlerde o derece bir samimiyet vardı ki, genç kız, gözlerinde etrafını görmeğe mâni olan bir yaşlılık hissetti.

— Saadet!

Hale, fevkalâde zengin olabilirdi; fakat bu para, herşeyi satın almak için kâfi gelmiyecek miydi?

Yalnız, ruhunu sıkan garib bir his, bir türlü kaybolmıyordu.

Evet, her şeyi, insanın para ile erişeceği her şeyi satın alabilirdi... Fakat saadeti?...

Bir saniye içerisinde genç kız, saadet denilen şeyi asla satın alamıyacağını anladı, o, para ile alınamıyacak yegâne meta idi!

Ve Hale, kapısından içeri girdiği muhteşem yalıda, tek başına ve çok fakir bir halde olduğunu düşündü. Ah, nekadar yalnızdı!...

— X —

Hale, bir gün evvel, şoförüne:

— Ata hiç bindiniz mi Mehmed? diye sormuştu.

— Bindim küçük hanım.

— Az mı, çok mu? Hem iyi binebilir misiniz?

— Oldukça...

— Ben bunu keşfetmiştim. Saadet te aynı fikirde idi, Mehmed, sizin vücudünüz ata iyi binmeğe müsaid, bunun farkında mı idiniz?

Mehmed gülümsedi: — Hayır, farkında değildim...

— Yani, sporcu bir tipiniz var da onda ata binebileceğinizi düşünmüştüm.

Bir müddet sessiz durdu. Sonra:

— Öyle ise sabahleyin benimle birlikte gelir misiniz? Bakın tam martın ortasına geldik. Havalar gittikçe güzelleşecek. Tam atla gezilecek zaman, dedi.

— Nasıl isterseniz efendim, ben...

Mehmed, Galib beyin bu yeni program hakkında, ne diyeceğini düşünerek tereddüd ediyordu. Nihayet dayanamıyarak:

— Bu hususta pederinizin bir fikrini alsanız, diye sordu.

— Oh, babam, ne söylersem onu yapar.

— Fakat ne de olsa kendisinden izin almanız lâzım.

— Sebeb?

— Pederiniz beni şoför diye aldı. Şimdi başka işlerle uğraştığını duyunca belki memnun kalmaz.

Daha doğrusu, Mehmed, genç kızla bu derece serbest bir surette sokağa çıkmak istemiyordu. Fakat Hale: — Babamın, bu işle ne alâkası var? Benim iyi vakit geçirdiğimi görmekten daha büyük ne zevki olabilir? dedi. Bugün gidip, klüpten, arzu ettiğiniz iki at seçin ve yarın saat tam dokuzda burada bulunun. (Devamı var)

HR
Halk Opereti
Bu akşam 9 da
(ZIR DELİLER)
Yazan: Yusuf Sürûr
Pazar: Matine 16 da

Askerlik İlânları

Beyoğlu Yerli, Askerlik Şubesinden:

Bugüne kadar hiç askerlik yapmamış 316 ilâ 334 dahil gümrük, tank, hava, muhabere ve istihkâm sınıfları askere alınacaktır. Bunların toplanma günü 25/Birinciteşrin/939 dur. Yoklama kaçağı bekaya olmayıp normal olanların bedelleri 24/Birinciteşrin/939 akşamına kadar alınacaktır.

Bu doğumlulardan askere gitmemiş olanların vaziyetlerini incelemek üzere şimdiden şubeye baş vurmaları ilân olunur.

Fevkalâde Umumî Heyet İçtimaına Davet

Emniyet Sandığı memur ve müstahdemleri biriktirme ve karşılıklı yardım sandığından:

Yeni Cemiyetler kanunu mucibince tadilen ihzar edilmiş olan cemiyet nizamnamesi vilâyetçe tasdik edilmemiş olduğundan istenen şekle göre yeni bir nizamname ihzarı veyahud cemiyetin feshi hakkında bir karar ittihaz edilmek üzere azalarımızın ikinci teşrinin yedinci salı günü Cağaloğlunda kâin Emniyet Sandığı binasında içtima mahalline gelmeleri rica olunur.

Ruzname:

1 — Cemiyetler kanununa tevfikan nizamname projesinin tadili ve mümkün olmadığı takdirde cemiyetin feshi

2 — Cemiyet statüsü mucibince tasfiye heyetinin intihabı

AĞARAN SAÇLARA

Saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhî saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

ÇOCUKLAR İHTİYARLAR VE HASTALIKTAN YENİ KALKANLAR İÇİN GIDA

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

VİTAMİN VE KALORİ CİHETİLE ÇOK ZENGİNDİR
ÇOCUKLARA İSHAL YAPMAZ
Pirinç . Patates . Yulaf . Mercimek . Bezelya . Irmik . Nişasta ve Çavdar unlarının çeşitleri tanınmış eczane ve ecza depolarile büyük bakkaliyelerde satılır.
KANZUK Besleyici unları . Eşsizdir Mükemmeldir, sıhhî olarak hazırlanır . kat'iyen bozulmaz ve kurtlanmaz.

UMUMİ DEPO: İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL/ İZMİR Acentemiz Türk Ecza deposudur

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen Bayanlara mahsus mantoluk, rop ve kostüm tayyörlük yüksek fantezi rodier, moreau, harris, tweed ve saire YÜNLÜ KUMAŞLARIN emsalsiz çeşit, cins ve renkleri Beyoğlunda BAKER Mağazalarında her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiyatlarla satılmaktadır.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Şirketi Hayriyeden:

Gelecek Salı akşamından itibaren Ramazana mahsus gece seferleri tarifesi iskelelerle Vapurlara asılmıştır.

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

1 — Onuncu ve onbirinci sınıflarda nihaî talebe için yer yoktur. Diğer sınıflar için yatılı ve yatısız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.

2 — İstiyenlere kayıd şartlarını bildiren tarifname gönderilir. Adres: Şehzadebaşı Polis Karakolu arkası Telefon: 22534

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

CİNSİ	Mik	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kr.	Eksiltme Şekli	saati
Şarap galon mantarı 26X45 eb'adında	125,000	A. sif 1250. —	93. 75	Pazarlık	14
Şarap şişesi mantarı 24X45	600.000	» » 5724. —	429. 30	»	15
Likör mantarı 23X35	200.000	» » 1879. 50	140. 96	»	15.30
Rakı mantarı 20X25 eb'adında	10.000.000	» » 35.000 » —	2625. —	»	16

I — Şartname ve kalite nümuneleri mucibince yukarda cins ve miktarı yazılı mantarlar pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Pazarlık 23/X/939 pazartesi günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Rakı mantarı şartnameleri her gün levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden 175 kuruş mukabilinde alınabileceği gibi diğer şartnameler parasız mezkûr şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «7863»

* * *

CİNSİ	Mik.	Eksiltmenin şekli	gün	saat
Rondel Kükürt	550 Kg.	Pazarlık	20/X/939	14
Asit Sitrik	950 »	»	»	15
Asit Tartarik	650 »	»	»	15,30
İyot	70 »	»	»	16
Fosfor Biamonyak	150 »	»	21/X/939	10
Nuvar animal ampa	50 »	»	»	11
Bojole	32 Şişe	»)		
Verjenay	150 »	»)		12
Alkolozatris	65 »	»)		
Romone ronti	30 »	»)		

I— Şartnameleri mucibince yukarda cins ve miktarı yazılı «10» kalem şarap mayası ve eczası pazarlıkla mübayaa olunacaktır.

II — Alım şekilleri, muhammen bedelleri, muvakkat teminatları eksiltme gün ve saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III — Pazarlık Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «8076»

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Hâkimliğinden:

Davacı Aksaray Baba Hasan mahallesinde Toprak sokak 21/1 No. lu hanede oturan Şerife tarafından kocası olup Küçük Langa Tramvay caddesinde Cellâd çeşmesi karşısında 1 numaralı hanede ikamet etmekte iken şimdiki oturduğu yeri belli olmıyan Tevfik aleyhine ikame eylediği boşanma davasının icra kılınan muhakemesi sonunda taraflar arasındaki şiddetli geçimsizliğin sübutuna binaen tarafların boşanmalarına dair olan verilen 29/9/939 tarih ve 938/2022 sayılı hükmün müddealeyhin ikametgâhının meçhuliyetine binaen tebliğ yerine geçmek üzere on beş gün müddetle mahkeme divanhanesinde asılı tutulmasına karar verilmiş olduğu ilân olunur.

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Hâkimliğinden:

Davacı Gedikpaşada Kadirga hamam caddesinde 25 No. da oturan Araksi tarafından kocası olup Mahmudpaşa İrfaniye çarşısında 25 ve 26 No. lu terzi dükkânında çalışan ve hali hazır ikametgâhı meçhul bulunan Vahram namı diğer Kemal aleyhine ikame eylediği boşanma davasının müddealeyhin gıyabında icra kılınan muhakemesi sonunda taraflar arasındaki şiddetli geçimsizliğin sübutuna binaen boşanmalarına dair verilen 27/9/939 tarih ve 166 numaralı gıyabî hükmün müddealeyhin ikametgâhının meçhuliyetine binaen tebliğ yerine geçmek üzere on beş gün müddetle mahkeme divanhanesinde asılı tutulmasına karar verilmiş olduğu ilân olunur.

Beşiktaş İcra memurluğundan:

Bir alacağın temini istifası için tahtı hacze alınıp paraya çevrilmesine karar verilen bir reis beyaz sarı benekli ineğin yanında on üç günlük yavrusu ile birlikte Ortaköyde Yordan kırında Gıracı sokağında 3 No. lu evde 16/10/939 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 11 den saat 13 e kadar satılacaktır. Yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ikinci artırması 19/10/939 tarihine müsadif perşembe günü ayni saatte ve ayni mahalde en çok artırana ihaleyi katiyesi icra edilecektir. Taliblerin mahallinde hazır bulundurulacak memuruna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Silivri İcra Memurluğundan:

Silivriye bağlı çeltik çiftlikleri bedeli rehininden İstanbul Vakıflar Başmüdüriyetine borçlu Çeltik çiftlikleri mutasarrıflarından ve mezkûr çiftlikte ikamet ederken hâlen bulundukları yerin sarih adresi olmıyan borçlulardan İsa oğlu Mustafa ve Ahmed oğlu Ali ve Hasan oğlu İsmail ve Süleyman oğlu Salih ve İdris oğlu Ferhad haklarındaki satışa dair aşağıda yazılı ilân varakalarının gazete ile neşri suretile tebliğine karar verilmiş olduğu ve bu ilânın bu borçlular hakkında tebliğ makamında addedileceği ilân olunur.

Tapu kaydı No. su	Tarihi	CİNSİ	Miktarı Hektar	M2=	Hududu
518	Mart/936	Maakoru büyük ve küçük çeltik çiftlikleri	3401	4189	Şarkî cenubide tahtalı köprüden başlamalarak Kule deresini takib ve şimale doğru çıkılarak Silivri ve Çanta yolunun Kule dere köprüsünü aştıktan sonra köprünün garbinde altı yüz yirmi beş metrede yolu katedip yine şimalen ve küçük çeltik ve Kurtulmuş çiftliklerine giden ve Gelevri köyünün bağlar ve tarlalarile hattı fasıl ve tam sırtın hattı balâsından geçen yolu takib ve Keleştepe şarkında yoluterkle Kavak değirmen yoluna girilerek bu yol ile Gelevri deresine varılıp yine şimale dereyi takiben çıkılır ve bu dere çiftliğin şarkında Kösdemir ve Gelevri arazisi ile hattı fasıl olup şimalde Fotoz yolu ve Kurtulmuş çiftliği sınırile Çanta deresine varılıp Çanta deresi çiftliğinin garbinde şimalden cenuba kadar Çanta ve Balabanlı arazisi ile hattı fasıl teşkil ederek Kınalı köprüye kadar ve cenub kısmındaki Kınalı köprüden Çorlu yolunu takiben Tahtalı köprüde nihayet bulur. (519 Tapu No. lı fevkani ve tahtani dört oda ve ittisalinde iki ahırı müştemil çiftlik evi ve 520 tapu kaydında kârgir zahire anbarı ve 521 No. da çiftlik mağazası ittisalinde anbar 522 No. da mutfak, 523 No. da köşk 524 No. da kârgir harab anbar ve ayni köy hududu dahilinde ve köy ortasında bulûmum köy evleri ve binalar ve müştemilât ve mahsulât yüz beş bin lira kıymeti bulunduğu.					

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 16/10/939 tarihinden 26/10/939 No. ile Silivri İcra Dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve 939/193 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. Madde (124).

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiblerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve binaları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayrimenkul 23/11/939 tarihinde perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar Silivri icra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup ta bedel bunların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdid edilerek 8/12/939 tarihinde cuma günü saat 14 den 16 ya kadar Silivri icra memurluğu odasında arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesab olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133).

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını, yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeğe mecburdur.

8 — İşbu merhun emval 2004 No. lı İcra ve İflâs kanunu ahkâmına tevfikan arttırmaya çıkarılmıştır.

Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzaifat ve dellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayrimenkullerin yukarıda gösterilen tarihte Silivri İcra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. «128»

SATIŞ İLÂNI
Üsküdar İcra Memurluğundan:

Mehmed Arif tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 24568 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına yeminli üç ehlivukuf tarafından 1990 lira kıymet takdir edilmiş olan Boğaziçinde Beylerbeyinde Çamlıca caddesinde eski 4, 4 mükerrer yeni 34, 7 ve taj 34, 34/1, 7 kapı No. lı Abdülhamid vakfından sağı Mustafa hane ve bahçesi, solu orta sokak arkası bilifraz Hasan Tahsine tahsis olunan müşterek kuyuyu havi hane, cebhesi Çamlıca caddesile çevrili müşterek kuyuyu müştemil ahşab evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

34 No. lı ev: Zemin kat: Zemini şap bir antre, içinde kuyu ve tulumbası ve dolap ve ocağı olan mutfak, bir oda, merdiven altı olup bahçeye çıkılır bir de kapı vardır.

BİRİNCİ KAT: Camekânla bölünmüş bir sofa üzerinde biri yüklü dolaplı olmak üzere iki oda bir helâdır.

İKİNCİ KAT: Bir sofa üzerinde biri yüklü ve dolaplı olmak üzere iki oda bir helâdan ibarettir.

34/1 No. lı ev: Zemini şap bir antre içinde dolap, kömürlük ve odunluk ve ocağı bulunan mutfak ve bir merdiven altı vardır.

BİRİNCİ KAT: Camekânla bölünmüş bir sofa üzerinde biri yüklü dolaplı olmak üzere iki oda bir helâdır.

İKİNCİ KAT: Bir sofa üzerine iki oda ve bir helâden ibarettir. Bahçede bir incir ağacı mevcud olup Papatya sokağında bir kapısı vardır.

UMUMİ EVSAFI: Bina ahşap ve bir çatı altında olup tahta bölme ile ikiye tefrik edilmiştir. Pencereler kısmen kafesli ve iki sokağa şahnişi vardır. Üstü alaturka kiremitle örtülü olup kısmen tamire muhtaçtır.

MESAHASI: Tamamı 171 metre 22 desimetre murabbaı olup bundan 129 metre murabbaı bina, mütebakisi bahçedir.

Yukarda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup 22/11/939 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdarda İhsaniyedeki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttıranın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdid edilerek 7/12/939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırması yapılacak ve bu ikinci arttırmada da arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulmazsa borç 2280 numaralı kanun hükümlerine göre beş müsavi taksitte ödenmek üzere tecil edilerek satış geri bırakılacaktır.

Satış peşindir. Taliblerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinde pey akçesi vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifde bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesab olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur.

Birikmiş vergilerle belediyeye aid tenviriye, tanzifiye ve dellâliye resimleri ve vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir.

2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasınca, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 23/10/939 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 938/3215 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. «8412»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Teşkilât ihtiyacı için satın alınacak 175 çift çizmenin 18/10/939 çarşamba günü saat 14 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tahmini bedeli 1384 lira ve ilk teminatı 104 liradır.

3 — Nümune ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanuni vesikalarile Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri «7857»

Silivri İcra Memurluğundan:
Çeltik Çiftlikleri Tapu kaydı

Tapu kaydı No. su	Tarihi	CİNSİ	Miktarı Hektar	M2=	Hududu
518	Mart/936	Maakoru büyük ve küçük çeltik çiftlikleri.	3401	4189	Şarkı cenubide tahtalı köprüden başlamalarak Kule deresini takib ve şimale doğru çıkılarak Silivri ve Çanta yolunun Kule dere köprüsünü aştıktan sonra köprünün garbinde altı yüz yirmi beş metrede yolu katedip yine şimalen ve küçük çeltik ve Kurtulmuş çiftliklerine giden ve Gelevri köyünün bağlar ve tarlalarile hattı fasılı ve tam sırtın hattı balâsından geçen yolu takib ve Keleştepe şarkında yolu terkle Kavak değirmen yoluna girilerek bu yol ile Gelevri deresine varılıp yine şimale dereyi takiben çıkılır ve bu dere çiftliğin şarkında Kösdemir ve Gelevri arazisi ile hattı fasıl olup şimalde Fotoz yolu ve Kurtulmuş çiftliği sınırlarile Çanta deresine varılıp Çanta deresi çiftliğinin garbinde şimalde cenuba kadar Çanta ve Balabanlı arazisi ile hattı fasıl teşkil ederek Kınalı köprüye kadar ve cenub kısmındaki Kınalı köprüden Çorlu yolunu takiben Tahtalı köprüde nihayet bulur. 519 Tapu No. lı fevkani ve tahtani dört oda ve ittisalinde iki ahırı müştemil çiftlik evi ve 520 tapu kaydında kârgir zahire anbarı ve 521 No. da çiftlik mağazası ittisalinde anbar, 522 No. da mutfak 523 No. da köşk, 524 No. da kârgir harab anbar ve ayni köy hududu dahilinde ve köy ortasında bilûmum köy evleri ve binalar ve müştemilât ve mahsulât yüz beş bin lira kıymeti bulunduğu.

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 16/10/939 tarihinden 26/10/939 No. ile Silivri İcra Dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve 939/193 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. Madde (124).

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiblerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve binaları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayrimenkul 23/11/939 tarihinde perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar Silivri icra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup ta bedel bunların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdid edilerek 8/12/939 tarihinde cuma günü saat 14 den 16 ya kadar Silivri icra memurluğu odasında arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesab olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetmizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133).

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını, yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeğe mecburdur.

8 — İşbu merhun emval 2004 No. lı İcra ve İflâs kanunu ahkâmına tevfikan arttırmaya çıkarılmıştır.

Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzaifat ve dellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayrimenkullerin yukarıda gösterilen tarihte Silivri İcra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. «128»

Sahibi: Ahmet Cemaleddin SARAÇOĞLU
Neşriyat müdürü: Macit ÇETİN Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya

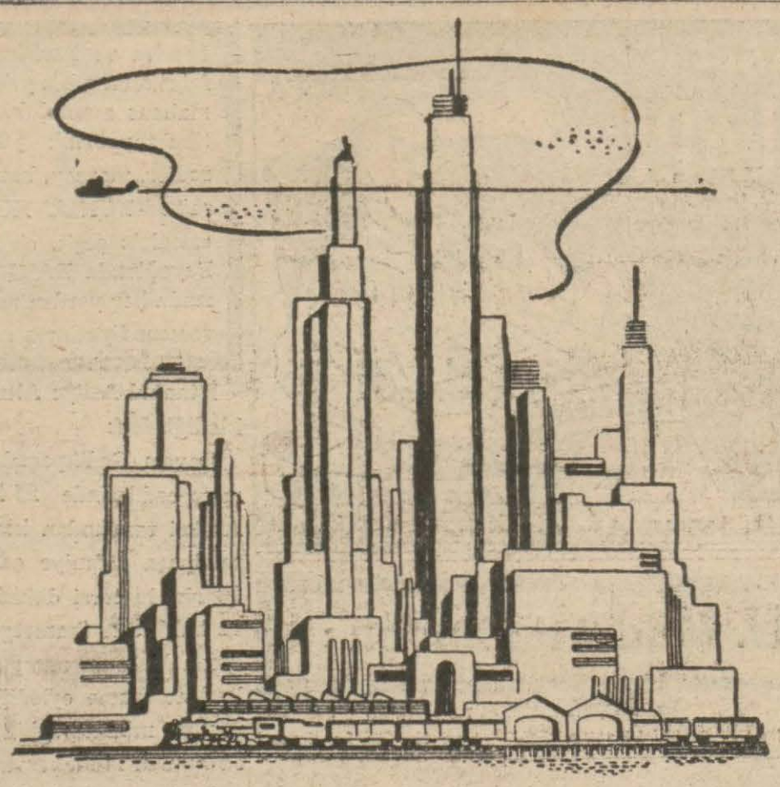

RCA 1940

YENİ "Nevyork" RADYO TİPLERİNİ KIVANÇLA TAKDİM EDER

Her keseye uygun muhtelif çeşit radyo lüzum eder. R. C. A. radyolarının, pahalıları gibi, ucuz fiatlıları dahi, yüksek kalite itibarile biribirlerine benzerler.

Yeni R. C. A. 1940 NEVYORK modelleri, Nevyork dünya sergisinde teknik, güzellik, fiat itibarile R. C. A. tarihinde kazanılan tekmil rekorları kıran, muazzam bir muvaffakiyet elde ettiler.

NEVYORK serisi radyoları, R C.A.'nın şimdiye kadar imal ettiği radyo çeşidinin en mütekâmilidir.

Bunlar arasında, icabında elektrik cereyanile işletilebilir bataryalı yeni bir ahize vardır ki, behemehal büyük bir heyecan tevlit edecektir.

Bu harikulâde radyoların tecrübesini isteyiniz. Size en uygun olanını behemehal seçeceksiniz.

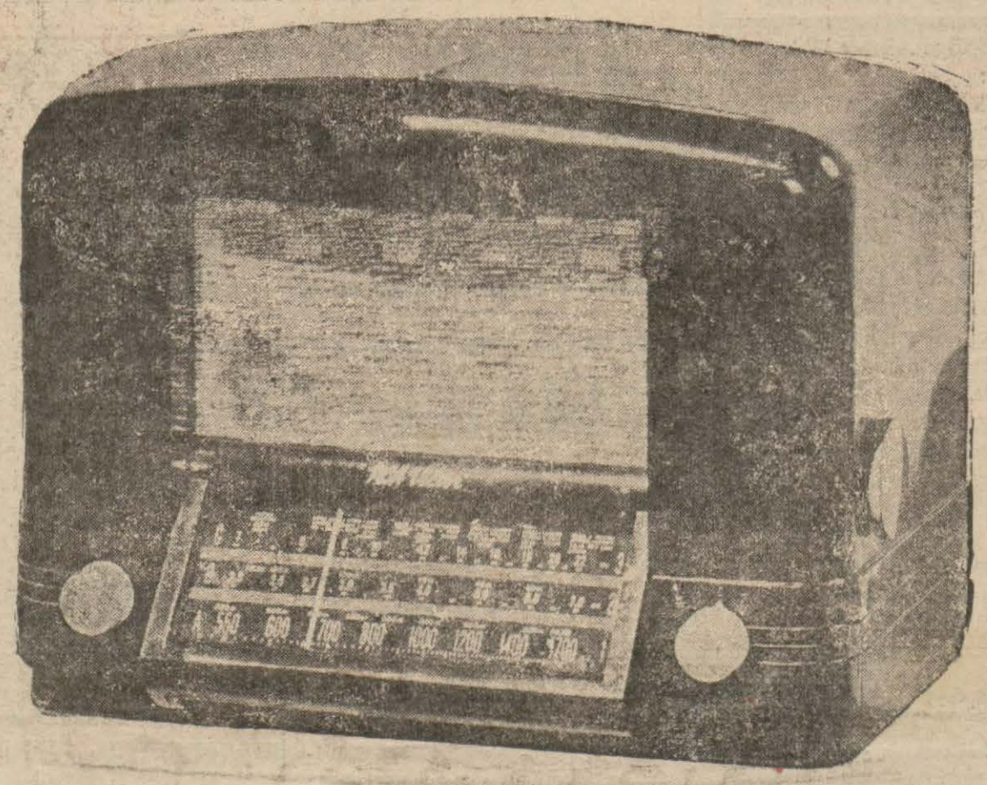

★ NEVYORK tipindeki R. C. A. radyoları fevkalâde güzel olup, eşsiz bir randeman verirler.
Bunlar arasında, her cereyana uyar radyolar bulunduğu gibi 1200 saat dayanır batarya takımile işler NEVYORK B tipinde bir modeli vardır. Buna ilâve edilebilen 25.— lira kıymetinde bir mübeddile ile her istendiğ anda alternatif cereyan ile işletilebilir.
Bu radyonun 1200 saat dayanır batarya takımile bera ber peşin satış fiatı 120, - liradır.

1940 RCA RADYOLARI

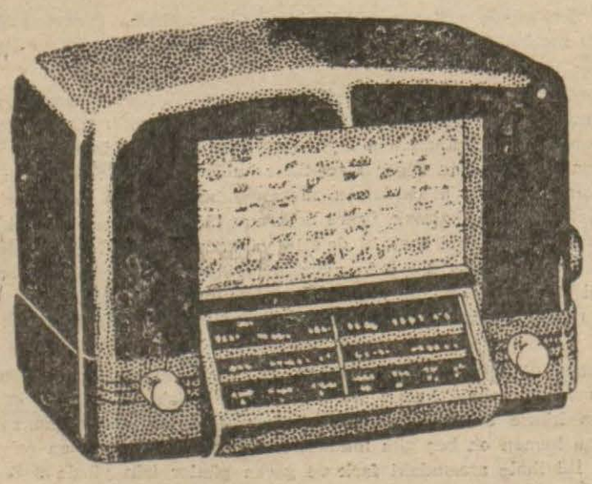

RCA Nevyork 5 Modeli
5 LÂMBALI

Teknik noktai nazardan bir şaheserdir. Ebonitten güzel bir mahfaza içinde bulunur. 13, 16, 19, 25, 31 ve 49 metrelik tekmil beynelmilel dalgalarını mükemmel alır.
Orta ve uzun dalgalarını, kabili ictinap olmayan asgarî pürüz ile alır.

Peşin Satış Fiyatı T. L. 90

RCA Nevyork 6 Modeli
6 LÂMBALI

Ebonitten mahfazası, geniş eb'attadır. Yüksek frekans bir lâmbası sayesinde, tekmil dalgaları daha mükemmel ahzeder. Bilhassa, 13, 16, 19, 25, 31 ve 49 metrelik kısa dalgaları mümkün olduğu kadar az parazitle ahzeder.

Peşin Satış Fiyatı T. L. 135

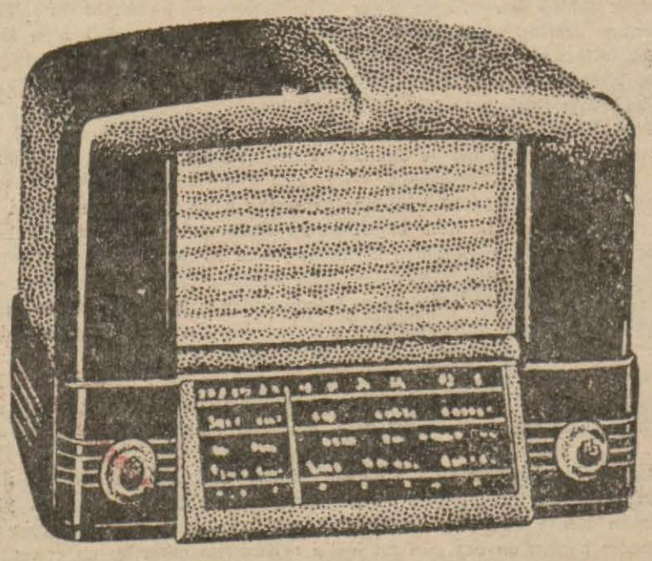

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL - ANKARA - İZMİR